

แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นฤเบศ เซาว์พานิช

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา"

ของ นฤเบศ เซาว์พานิช

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิพร เซาว์ชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัด พิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ผู้วิจัย	นฤเบศ เชาวน์พานิช
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เชาวน์ชัย
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2566
คำสำคัญ	ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา, อาชีวศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาและแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 210 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดกลุ่มขนาดตัวอย่าง ผู้บริหารวิทยาลัย โดยการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 21 คน และครูได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามจำนวนครูแต่ละวิทยาลัย จำนวน 189 คน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน
2. แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า คณะผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับภาพลักษณ์สถานศึกษาให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่าง

สม่าเสมอ ผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ควรมีการดำเนินการ
ดำเนินการบริหารจัดการภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างสม่าเสมอ อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ควร
ชี้แจงนโยบายและทิศทางในการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างสม่าเสมอ สนับสนุน
งบประมาณในการพัฒนาภาพลักษณ์ และการจัดการอบรมการพัฒนาภาพลักษณ์ให้ความรู้แก่ครูและ
บุคลากรทางการศึกษา และกำหนดให้การพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นนโยบายสำคัญ เพื่อ
การนำไปสู่การปฏิบัติ

Title	THE GUIDELINES OF IMAGE DEVELOPMENT FOR VOCATIONAL INSTITUTES IN PHITSANULOK PROVINCE UNDER OFFICE OF THE VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION
Author	Narubet Chaopanich
Advisor	Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ed.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2023
Keywords	Image, Vocational Education

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the image of vocational institutes in Phitsanulok under the Office of the Vocational Education Commission, and 2) to study the guidelines for the image of vocational institutes in Phitsanulok under the Office of the Vocational Education Commission. The research was conducted in two phases, phase 1: the study of the image of vocational institutes in Phitsanulok under the Office of the Vocational Education Commission. The sample group covers school administrators and teachers in vocational institutes in Phitsanulok under the Office of the Vocational Education Commission, totaling 210 individuals. The data were analyzed using mean values and standard deviations. Phase 2: the study of the guidelines for the image of vocational institutes in Phitsanulok under the Office of the Vocational Education Commission. The group of information providers consists of qualified individuals totaling four people. Data were collected through interviews and analyzed using content analysis.

The research findings indicated that.

1. The overall results of the image for vocational institutes in Phitsanulok under the Office of the Vocational Education Commission were at a high level. When examining specific aspects, it is found that the area with the highest average score is

engaging in activities with society, while the area with the lowest average score is student quality.

2. The study of the image for vocational institutes in Phitsanulok under the Office of the Vocational Education Commission reveals that administrators of vocational education in Phitsanulok should enhance their understanding of the educational institution's image. Regular educational programs for administrators, operational strategies for image management, clarification of policies for image enhancement, allocation of a budget for image development, and organizing image development training to provide knowledge to teachers and educational personnel are important policies to implement.

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ประสบความสำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ชี้แนะแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่งจนการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศรีปัดดา อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และดร.เจตนา พงษ์พฤษะ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ นายสุวัฒน์ชัย ศรีสุพัฒนะกุล ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ3 นางทิพย์วรรณ อุทัยพร ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม นายสุริยา ยะโส ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี และนายเดชา พลกันยิม ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยในการสัมภาษณ์ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดีจนสามารถทำวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษาและคณะครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ที่ได้ให้อนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

ขอบคุณพี่น้องนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 34 ที่คอยสนับสนุนช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และมอบกำลังใจตลอดการวิจัยในครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา และการสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงมีจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาชีวศึกษา.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	27

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	28
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลกสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	28
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	33
บทที่ 4 ผลการวิจัย	36
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	37
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	50
บทที่ 5 บทสรุป	67
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผลการวิจัย.....	70
ข้อเสนอแนะ	76
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	82
ประวัติผู้วิจัย	101

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาพลักษณ์ของสถานศึกษา จากเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา และครู วิทยาลัย ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา.....	29
ตาราง 3 แสดงวัน และเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	35
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	37
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม 39	
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านผู้บริหาร สถานศึกษา.....	40
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านครูและ บุคลากรทางการศึกษา	42
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับระดับภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน	44
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการทำ กิจกรรมร่วมกับสังคม	46

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้าน บรรยากาศ และวัฒนธรรมของสถานศึกษา	47
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการ ยอมรับ ของสถานศึกษา	49
ตาราง 12 แสดงแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัด พิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านผู้บริหารสถานศึกษา	61
ตาราง 13 แสดงแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัด พิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านครูและบุคลากร ทาง การศึกษา	62
ตาราง 14 แสดงแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัด พิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน	63
ตาราง 15 แสดงแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัด พิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม	64
ตาราง 16 แสดงแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัด พิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรม ของสถานศึกษา.....	65
ตาราง 17 แสดงแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัด พิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการยอมรับของสถานศึกษา	66

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย 27

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาวะปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างมาก และการแข่งขันที่สูงกระทบต่อทุกๆ องค์กรที่ต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกันอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลให้ทุกองค์กรต้องกำหนดเป้าหมายแนวทางการพัฒนา และกำหนดแผนการดำเนินการพัฒนา เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ กระแสการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันทำให้การสร้าง และการบริหาร ภาพลักษณ์ขององค์กรถือเป็นเรื่องที่สำคัญมาก จึงเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะดำเนินการบริหาร องค์กรให้เหมาะสม ซึ่ง นริศ สุคันธวรรณ์ (2560) กล่าวว่า ภาพลักษณ์ที่ดีจะส่งผลต่อความสำเร็จ ขององค์กร โดยภาพลักษณ์ที่ถูกสร้างออกไปอย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กร และสะท้อนภาพลักษณ์องค์กรได้เป็นอย่างดี การที่องค์กรมีภาพลักษณ์ที่ดีย่อมเป็นการสร้างคุณค่า ขององค์กรหรือคุณค่าในใจของสาธารณชนที่มีต่อองค์กร เพราะภาพลักษณ์เป็นภาพขององค์กร หน่วยงาน สถาบันตามความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย หรือ สาธารณชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่เกี่ยวข้องรับรู้ เป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้นทางสังคม และการตีความ รวมถึงการมีประสบการณ์ กับองค์กร หน่วยงาน สถาบันนั้น ย่อมส่งผลต่อความน่าเชื่อถือ และความไว้วางใจ การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรอาจจะไม่ใช่สิ่งยากขององค์กร แต่ถ้าองค์กรเลือกแนวทาง และดำเนินการพัฒนาในทางที่ผิดต่อค่านิยมของคนในสังคม ก็ส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ขององค์กร จะเป็นภาพจำของสังคมและสาธารณชน หากไม่มีการแก้ไขวิธีการดำเนินการ วางแผนพัฒนา ให้ภาพลักษณ์นั้นเป็นไปในทางที่ดี ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันระหว่างองค์กร นับเป็นสิ่งที่ทำลายของผู้บริหารหรือผู้บริหารที่จะพัฒนาภาพลักษณ์ขององค์กรให้ดีขึ้น

ภาพลักษณ์องค์กร เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคล หรือสาธารณชน ที่มีต่อองค์กรใดองค์กรหนึ่ง และภาพลักษณ์ยังเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิด และความประทับใจ ที่บุคคลมีต่อองค์กร และยังเป็นสิ่งสะท้อนตัวองค์กรว่าประชาชน สาธารณชน และสังคม มองภาพลักษณ์ขององค์กรเป็นอย่างไร กล่าวคือภาพลักษณ์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กร สถาบัน หรือธุรกิจต่างๆ ภาพลักษณ์องค์กรเป็นการตอบสนองที่เกิดขึ้นอย่างทันทีของผู้รับสารที่มีต่อ สารใดสารหนึ่งหรือหลายๆ สารที่เกี่ยวกับหรือมาจากองค์กรใดองค์กรหนึ่งที่เกิดขึ้น ณ จุดหนึ่ง ของเวลา ภาพลักษณ์องค์กรจึงเป็นภาพที่เกิดขึ้นอย่างทันทีในการรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อองค์กรนั้น วรวรรณ องค์กรศึกษา (2561, น. 6) ดังนั้นการสร้างภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่จะต้อง

และสถาบันต่างๆ ทั้งในองค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน โดยเฉพาะสถานศึกษาถือว่าเป็นองค์กรที่ต้องอาศัยภาพลักษณ์เป็นสำคัญ เพราะสถานศึกษาที่มีภาพลักษณ์ที่ดี และมีชื่อเสียงจะเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน จะเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเชื่อมั่นที่มีสถานศึกษา และทำให้สถานศึกษามีความสามารถในการแข่งขัน สามารถดึงดูดผู้เรียนที่มีคุณภาพเข้ามาศึกษาต่อในสถานศึกษาได้

โดยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีภาพลักษณ์ด้านลบเป็นส่วนใหญ่ จากการมองภาพลักษณ์ที่เป็นสถานศึกษาที่มีการใช้ความรุนแรง การทะเลาะวิวาทในนักเรียน นักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาบางกลุ่ม และส่งผลต่อทัศนคติ ความคิดเห็น และความเชื่อมั่นของผู้ปกครอง หลายคนมักมองว่าการเรียนอาชีวศึกษาเป็นเหมือนนักเรียน นักศึกษาที่มีความรุนแรงแฝงอยู่ และไม่มีสถานศึกษาอื่นที่จะเข้าศึกษา อีกทั้งมุมมองของผู้ปกครองหรือตัวผู้เรียนเองที่มีความคิดที่ว่า คนเรียนไม่ค่อยเก่ง ไม่สามารถเรียนต่อในสายสามัญได้ จะเลือกเรียนสายอาชีวศึกษาแทน ภาพลักษณ์เหล่านี้เป็นอุปสรรคสำคัญที่ผู้ปกครองไม่ยอมส่งบุตรเข้ามาเรียนในสายอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับเจริญขวัญ ด้านพัฒนานวัตกรรม (2565) ที่ได้ทำวิจัยการวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีวพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม พบว่าการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนในปัจจุบันยังคงเลือกศึกษาต่อด้านสายสามัญมากกว่าสายอาชีพเนื่องจากทัศนคติทางการเรียน และค่านิยมของนักเรียนและผู้ปกครองยังคงมีความเชื่อในการศึกษาสายสามัญว่าจะทำให้ผู้เรียนหางานได้ง่ายขึ้น มีความมั่นคงทางอาชีพ ดังนั้น ส่งผลทำให้ปัจจุบันผู้เรียนสายอาชีวศึกษามีแนวโน้มลดลง แต่ในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันอัตราการว่างงานเพิ่มมากขึ้น โดยตลาดแรงงาน มีความต้องการแรงงานคุณภาพเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560 - 2579 ระบุว่า ต้องยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพให้สัมพันธ์กับความต้องการของสถานประกอบการ และการประกอบอาชีพอิสระให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากล และให้สอดคล้องกับเป้าหมายทิศทางการพัฒนากำลังคนตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เมื่อภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษาในภาพรวมนั้นมีปัญหา ซึ่งส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกแห่ง รวมทั้งสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกด้วย จะเห็นได้จาก ค วาม น ย ม ข อ ง ก า ร ร เ ย น ส ย อ า ชี พ ล ด ล ะ อ ย ่ า ง ต ่ อ น ี อ ง ส ต า น ก ี ย า ขาดการสร้างและส่งเสริมภาพลักษณ์ที่เป็นระบบ และมีกระบวนการที่ชัดเจน ทำให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องพัฒนาองค์กรในด้านสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในสถานศึกษาทุกแห่ง โดยต้องมีการสร้าง และพัฒนาภาพลักษณ์ให้เป็นระบบมีรูปธรรมมากขึ้น คนสนใจเข้ามาเรียนมากขึ้น ต้องสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาออกไปสู่สาธารณชนให้มากที่สุด ทั้งในเรื่องบรรยากาศของการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่พร้อมในการทำงาน เร่งสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองที่จะส่งบุตรเข้ามาเรียน พร้อมทั้งแก้ไขภาพลักษณ์ด้านการใช้ความรุนแรงในกลุ่มผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น การเพิ่มปริมาณผู้เรียนอาชีวศึกษาศึกษาจังหวัดพิษณุโลก จึงจำเป็นต้องอาศัยการสื่อสาร และสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษา เพื่อการสร้างภาพลักษณ์สถานศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง และสังคมชุมชน และอาชีวศึกษาต้องเผชิญ คือความไม่หยุดนิ่ง ของกระแสโลก ดังนั้นกระบวนการส่งเสริมให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีกับสถานศึกษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการขับเคลื่อนสถานศึกษา และการเปลี่ยนแปลงพัฒนาองค์กรได้นั้น ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับในการดำเนินการบริหารภาพลักษณ์ ของสถานศึกษาควบคู่ไปกับการบริหารจัดการด้านอื่น ๆ ดังนั้นผู้บริหารต้องสร้างความเป็นระบบ มีความสะดวก รวดเร็ว คล่องตัว จะเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์องค์กรได้ (สมชาติ กิจจรวยง, 2561 น. 108)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์อาชีวศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปปรับปรุงและพัฒนาภาพลักษณ์อาชีวศึกษาในการบริหารงานสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการสร้างภาพลักษณ์ อันดีระหว่างวิทยาลัย และประชาชนทั้งภายในและภายนอกให้มีประสิทธิภาพ มีการรับรู้ที่ครบถ้วนและมีความถูกต้องของข้อมูล รวมถึงจะส่งผลให้ผู้เรียนในสายอาชีพมีจำนวนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลกได้แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำผลวิจัยไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงพัฒนา สนับสนุนให้มีการบริหารภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการสังเคราะห์แนวคิดของ Kevin Lane Keller (2008), สัมฤทธิ์ จำนงค์ (2559), นริศ สุนันธรรัตน์ (2560), วรพรรณ องค์กรุทธิรักษา (2561), วิศรุต เหล่ามาลา (2561), มงคล แก้งรอด (2564), นฤมล คาธา (2564) ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา
2. ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. ด้านคุณภาพผู้เรียน
4. ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม
5. ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา
6. ด้านการยอมรับของสถานศึกษา

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 6 แห่ง แบ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 21 คน และครู จำนวน 433 คน รวมทั้งหมด 454 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 210 คน โดยกำหนดกลุ่มขนาดตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, อ้างถึงใน สถิรพร เขาวนชัย, 2561 น. 62) โดยผู้บริหารวิทยาลัย ได้มาโดยด้วยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 21 คน และครู ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามจำนวนครูแต่ละวิทยาลัย จำนวน 189 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 โดยการเลือกจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในแต่ละด้าน มาเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา จำนวน 4 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive Selection) มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีคุณวุฒิการศึกษาปริญญาโท หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาและมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่า มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ มีคุณวุฒิทางการศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
3. ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีคุณวุฒิทางการศึกษาปริญญาโท หรือเทียบเท่า มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของอาชีวศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และมีผลงานเคยได้รับรางวัลด้านการจัดการเรียนรู้จากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 1 คน
4. ศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลกลุ่มสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีคุณสมบัติเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์ในการนิเทศครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นียมศัพท์เฉพาะ

1. ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก หมายถึง การดำเนินการของผู้บริหาร ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการบริหาร วิธีดำเนินงานกิจกรรม เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ที่สร้างความน่าเชื่อถือ การยอมรับ และความศรัทธา ที่มีผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษา สร้างการรับรู้ให้กับบุคคลภายนอกสถานศึกษา นั้น ประกอบด้วย 6 ด้าน

1.1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก มีความรู้ ความสามารถ วิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีภาวะผู้นำ ทนต่อยุคสมัยเข้าใจระบบกระบวนการทำงาน เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน และชุมชน สังคม บริหารวิทยาลัยตามหลักธรรมาภิบาล ยึดหลักความถูกต้องยุติธรรมในการบริหารวิทยาลัย โดยคำนึงถึงการพัฒนาวิทยาลัย ด้านการจัดการเรียนในรูปแบบอาชีวศึกษา ด้านบริหารบุคคล ด้านร่วมมือกับชุมชน และสามารถประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของวิทยาลัย

1.2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ครู ที่ทำหน้าที่สอน และผู้ปฏิบัติงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และมีเข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้ระบบอาชีวศึกษา สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล อย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน และดูแลเอาใจใส่ผู้เรียน

1.3 ด้านคุณภาพผู้เรียน หมายถึง นักเรียน นักศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม แต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก มีความรับผิดชอบ อ่อนน้อมถ่อมตน ซื่อสัตย์ จิตอาสา มีความใฝ่รู้ สามารถคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ มีความโดดเด่นทางด้านวิชาการ และด้านทักษะวิชาชีพ มีสมรรถนะวิชาชีพตรงตามสาขาวิชาที่เรียน และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

1.4 ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม หมายถึง ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม โครงการบำเพ็ญประโยชน์ ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอาชีวศึกษา มีจิตอาสาบริการชุมชนที่นอกเหนือจากการปฏิบัติหน้าที่ ในวิทยาลัยเป็นการสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน สังคมโดยรอบวิทยาลัย

1.5 ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา หมายถึง วิทยาลัยในอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีบรรยากาศอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมของวิทยาลัยที่เอื้อต่อผู้เรียน บุคลากร

และผู้ที่มาติดต่อสถานศึกษา รวมถึงห้องเรียนวิชาชีพที่จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชา มีความทันสมัย อุปกรณ์ เครื่องมือมีความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน สำนักงานฝ่ายต่าง ๆ มีความโดดเด่นสะอาด ทันสมัย และปลอดภัยมีวิธีการทำงานที่ชัดเจน กำหนดค่านิยมของบุคลากร ตามแนวทางและนโยบายการทำงาน ที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นสิ่งที่ยึดถือ ปฏิบัติภายในวิทยาลัย

1.6 ด้านการยอมรับของสถานศึกษา หมายถึง วิทยาลัยในอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และยึดหลักความถูกต้องในการดำเนินงานโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เป็นสถานศึกษาที่มีคุณธรรมดำเนินงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ของวิทยาลัย มุ่งเน้นการพัฒนาครูอาชีวศึกษา และผู้เรียนสายอาชีพ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีผลงานของวิทยาลัย เป็นที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากภายนอก และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

2. แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ หมายถึง แบบอย่างในการปฏิบัติแนวทางการดำเนินการ หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่แนะนำสำหรับอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ผู้บริหารสถานศึกษา และครู เกี่ยวกับสิ่งที่ควรปฏิบัติในการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

3. สถานศึกษา หมายถึง วิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ทำหน้าที่บริหารสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

5. ครูและบุคลากร หมายถึง ผู้ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2566

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
  - 1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
  - 1.2 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา
  - 1.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาชีวศึกษา
  - 2.1 หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา
  - 2.2 หลักการจัดการอาชีวศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์
  - 3.1 ความหมายของภาพลักษณ์
  - 3.2 ความสำคัญของภาพลักษณ์
  - 3.3 ประเภทของภาพลักษณ์
4. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
  - 4.1 ความหมายภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
  - 4.2 องค์ประกอบภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2553, น. 31) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงาน ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทุกด้านจนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสามารถพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคม ให้ดำรงชีวิตในสังคมเป็นไปด้วยความสงบสุข

พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ชยรัตน์ (2558, น. 322) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร การศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ มีการประสานความร่วมมือกันภายในองค์การโดยใช้ทรัพยากรและเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ร่วมกัน เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ โดยใช้ปัจจัยหรือทรัพยากรการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

ธีรศักดิ์ อุปไมยอชิชัย และสุชาติ บางวิเศษ (2663, น. 30) ให้ความหมายว่า การบริหาร การศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถและความเป็นคนดีที่ หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลร่วมมือกันพัฒนาคน ให้มีคุณภาพ ซึ่งการจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์การสรรหาบุคคลมาดำเนินการ หรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษาการปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้รวมเรียกว่า "ภารกิจทางการบริหารการศึกษา" หรือ "งานบริหารการศึกษา" นั้นเอง

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล มีการประสาน ความร่วมมือโดยใช้กระบวนการต่างๆในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ มีการกำหนดรูปแบบ วิธีการ ขั้นตอน ในการดำเนินกิจกรรม หรือกระบวนการต่างๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม หรือคุณธรรม

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น. 54) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญ และมีประโยชน์ เพราะเป็นกระบวนการดำเนินการทางการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารการศึกษาช่วยให้การจัดการศึกษา เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มุ่งพัฒนาคนให้สมบูรณ์ในทุกด้าน พร้อมทั้งการบริหาร การศึกษา กิจกรรมในการตรวจสอบ การดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และการบริหาร การศึกษาได้หมายรวมถึงการบำรุงขวัญ และให้กำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยทั่วกัน และเป็นธรรม

สัมมนา ธรณิธย์ (2556, น. 94) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญในฐานะที่เป็นกระบวนการที่เป็นภารกิจหน้าที่หลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน และเทคนิคต่าง ๆ โดยนำทั้งศาสตร์และศิลป์ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับองค์การมาใช้ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินการ เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ถูกต้องและมีคุณภาพจากสถานศึกษา บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติ

ปราการ อนุศาสนะนันท์ (2562, น. 23) ให้ความหมายว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา คือ การบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้คุณภาพของสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษามีแรงกระตุ้นในการพัฒนาสถานศึกษาของตนเองให้มีคุณภาพ และจัดระบบการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และสามารถพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์แบบทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญ เป็นกระบวนการดำเนินการทางการศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายของการบริหารการศึกษา โดยเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่ต้องกำหนดแบบแผนในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มุ่งพัฒนาคนให้สมบูรณ์ในทุกด้าน

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาในดานวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ (ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ ปวช.) ระดับเทคนิค (ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือ ปวส.) และระดับเทคโนโลยี (ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการหรือ ทล.บ.) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษา ระยะยาว และการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งเป็นการจัดการศึกษาระยะสั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษานั้นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานอาชีพ ที่ได้กำหนดให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีทักษะ ความรู้ และความสามารถที่เข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยี รวมถึงมีระบบบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว ที่ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างกว้างขวาง การจัดการอาชีวศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ของสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้ สู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว หลักสูตรและการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตร ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกรอบ คุณวุฒิแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ เกณฑ์มาตรฐาน คุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ รวมทั้งมาตรฐานอาชีพตามระดับคุณวุฒิ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา ทุกระดับคุณวุฒิมีคุณภาพทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้ และความรับผิดชอบเป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษาวิชาชีพของประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางานที่ศึกษา ซึ่งสถานศึกษา ต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สังคมมีความเชื่อมั่น ต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษอาชีวศึกษาด้วย

หลักการจัดการอาชีวศึกษา

แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579

การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากล และภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะ จนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระ

ภารกิจของการจัดการอาชีวศึกษา ในการจัดการอาชีวศึกษามีภารกิจที่สำคัญ ได้แก่

1. การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ ในระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) และระดับเทคโนโลยี (ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ)
2. การฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นการเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะอาชีพ
3. ค่านิยมอาชีวศึกษา ในการจัดการอาชีวศึกษามีค่านิยมที่เป็นเป้าหมายหลักในการปลูกฝัง ที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

3.1 คุณธรรม (Merit) หมายถึง ความประพฤติดีงาม เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและสังคม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากหลักศีลธรรมทางศาสนา เป็นค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี หลักกฎหมาย และจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.2 คุณภาพ (Quality) หมายถึง ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีสมรรถนะตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิการอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

3.3 ความร่วมมือ (Collaboration) หมายถึง ความสามารถและทักษะในการจัดการ และการพัฒนางาน รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.4 ความเป็นมืออาชีพ (Professional) หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถ ในด้านวิชาชีพ รวมทั้งการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ในด้านวิชาชีพเพื่อการประกอบอาชีพอิสระ

แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์

ความหมายของภาพลักษณ์

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2554, ออนไลน์) ให้ความหมายว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดจากความนึกคิดหรือที่คิดว่าควรจะเป็นเช่นนั้น

สมชาติ กิจยรรยง (2561, น. 108) ให้ความหมายว่า ภาพลักษณ์ มีความหมายเดียวกับ ภาพพจน์ (IMAGE) แต่คำว่าภาพลักษณ์ เป็นภาษาที่นิยมใช้มากกว่าในอดีต ภาพลักษณ์ (Elements of the image) คือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีอยู่ต่อองค์กร ต่ออุดมการณ์ ต่อนโยบาย ซึ่งจะเป็นในส่วนของบุคคล สถาบัน หรือองค์กรใดๆก็ตาม แต่ความรู้สึกนึกคิด หรือภาพลักษณ์ที่เป็นมุมมองของแต่ละคนนั้นไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาวะแวดล้อม เพศ วัย ทัศนคติ และประสบการณ์ที่เราแตกต่างกัน จึงไม่ใช่เรื่องที่ย่ายนัยที่จะทำให้บุคคลต่าง ๆ มององค์กรของเราในภาพลักษณ์ที่เหมือน ๆ กัน หรือมองในลักษณะที่เราต้องการให้เขาเหล่านั้น ได้รับรู้ และรับทราบ สิ่งนี้เราจะต้องสร้างขึ้นมาก็คือเราไม่สามารถที่จะไปขอยืมภาพลักษณ์ ขององค์กร หน่วยงาน หรือของสถาบันอื่นๆ ที่มีภาพลักษณ์ดีมาเป็นของเราได้

วรวรรณ องค์กรุทธรักษา (2562, น. 1) ให้ความหมายว่า ภาพลักษณ์ มีความหมายตรงกับ คำในภาษาอังกฤษคือ "Image" ซึ่งเป็นคำนามที่อาจจะหมายถึง "ภาพ หรือ รูปภาพ" ก็ได้ อาจเป็นภาพที่เห็นในกระจกเงา ภาพที่เห็นจากการส่องกล้อง ภาพที่อยู่ในความนึกคิด หรือภาพที่เราคิดว่าจะเป็นเช่นนั้นแต่จะจริงหรือไม่ก็ได้ เช่น บางคนสร้าง "ภาพ" ในใจว่า ในอนาคตหากเรียน จบก็จะแต่งงานและซื้อบ้านเป็นของตัวเองและอยู่อย่างมีความสุขตลอดชีวิตแต่ในความเป็นจริงนั้น ไม่มีใครจะหยั่งรู้อนาคตได้

Hitz (2001, ออนไลน์) ให้ความหมายภาพลักษณ์ว่า เป็น "การรับรู้ของผู้บริโภค เกี่ยวกับสินค้า สถาบัน แบรินด์หรือตราสินค้า ธุรกิจ หรือตัวบุคคลซึ่งอาจจะหรืออาจจะไม่เห็นพ้องกัน กับความจริง" หมายความว่า จะเป็นความจริงหรือไม่ก็ได้ หรืออาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับ การรับรู้ของคนหรือของผู้บริโภคเมื่อคำว่า "ภาพลักษณ์" ใช้ในจุดประสงค์ด้านการตลาด แล้ว "ภาพลักษณ์" จะทำให้ของที่ธรรมดาๆ กลายเป็นของสำคัญมากกว่าสิ่งที่มันเป็นจริง

สรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีต่อองค์กร หน่วยงาน และสถาบัน ซึ่งจะเป็ภาพลักษณ์ทั้งด้านบวกและด้านลบ ในทัศนคติของบุคคลนั้น

ความสำคัญของภาพลักษณ์

ภาพลักษณ์มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรทั้งระยะสั้น และระยะยาว องค์กรต่างๆ นั้นได้รับความสนใจจากสาธารณชนและประชาชน เนื่องจาก ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้คนในสังคมได้รับข้อมูลข่าวสารและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั่วโลกโดยทุกคนต้องรับรู้และแสดงความคิดเห็น เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจหากองค์กร ใดมีภาพลักษณ์ที่ดีก็จะได้รับความเชื่อมั่นและไว้วางใจ รวมถึงการสนับสนุนให้องค์กรนั้น ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน

วีรัช ลภิตร์ตันกุล (2540, น. 78-79) กล่าวว่า กระบวนการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ให้กับองค์กรหรือบุคคล เพื่อให้ประชาชนมีความประทับใจ จึงเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยระยะเวลา พอสมควร และเมื่อภาพลักษณ์ที่ดีนั้นตราตรึงอยู่ในจิตใจของประชาชนแล้ว ผลที่ตามมาคือชื่อเสียง เกียรติคุณ ความนิยมชมชอบ ความเชื่อถือ ศรัทธาต่อองค์กรหรือบุคคลนั้น และประทับใจแน่น อยู่ในความทรงจำของประชาชนตราบนานเท่านาน

เสรี วงษ์มณฑา (2542, น. 84-85) กล่าวว่า ได้แบ่งความสำคัญของภาพลักษณ์ ออกเป็น 2 ประเด็นดังนี้

1. ด้านจิตวิทยา (psychological) ภาพลักษณ์เปรียบประดุจหางเสือที่กำหนดทิศทาง พฤติกรรมของปัจเจกชนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อยู่รอบตัวบุคคลนั้น และถ้าบุคคลนั้นมีภาพลักษณ์ เชิงบวกที่ดีต่อสิ่งนั้นจะมีแนวโน้มที่แสดงพฤติกรรมเชิงบวก แต่หากมีภาพลักษณ์เชิงลบต่อสิ่งเหล่านั้น ก็จะแสดงพฤติกรรมของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เคยมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีมาก่อน เพราะถ้ามองภาพลักษณ์ ว่าดีทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้นก็จะถูกมองว่าดีไปด้วย แม้แต่สิ่งที่ไม่ดีก็จะถูกมองว่าดี แต่ถ้ามองภาพลักษณ์ สิ่งเหล่านั้นว่าไม่ดีทุกอย่างที่เกี่ยวข้องก็ไม่ดี และอาจถูกมอง ด้วยความเคลือบแคลงสงสัยไม่แน่ใจว่าดีจริงหรือไม่จริง

2. ด้านธุรกิจ (commercial) ภาพลักษณ์ด้านนี้มีคุณค่าเพิ่ม (value added) ให้กับสินค้า และบริษัท ถือว่าเป็นผลประโยชน์เชิงจิตวิทยา (psychological benefit) ที่มีอยู่ในตัวสินค้าเป็นตัว ที่ทำให้สินค้าหลายชนิดราคาสูงกว่าคุณค่าทางกายภาพ และนับวันยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ สินค้าที่มียี่ห้อภาพลักษณ์ก็จะมีคามสำคัญมากขึ้น ปัจจุบันในเชิงธุรกิจภาพลักษณ์ (Image) กลายเป็นเครื่องมือในการสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับสินค้า

สรุปได้ว่า ความสำคัญของภาพลักษณ์ เป็นกระบวนการที่องค์กรทุกๆ องค์กรให้ความสำคัญ ในการกำหนดภาพลักษณ์ เพื่อให้สาธารณชนรับรู้ข้อมูลจนเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อองค์กร และเกิดความประทับใจ อยู่ในความทรงจำตลอดไป และจะส่งผลให้องค์กรนั้นเกิดความสำเร็จบรรลุ เป้าหมาย และเป็นที่ยึดจำของสาธารณชน

ประเภทของภาพลักษณ์

ประทุม ฤกษ์กลาง (2552, อ้างถึงใน อภิวัจ พุกสวัสดิ์, 2556, น. 43-44) กล่าวว่า แบ่งประเภทของภาพลักษณ์ออกเป็น 3 ประเภทหลัก คือ ภาพลักษณ์สถาบัน ภาพลักษณ์ในบทบาทหน้าที่ และภาพลักษณ์สินค้าและผลิตภัณฑ์ กล่าวคือ

1. ภาพลักษณ์สถาบัน (institutional image) คือ ทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายหรือสาธารณชนที่มีต่อองค์กรโดยรวม แบ่งย่อยเป็น

1.1 ภาพลักษณ์องค์กรหรือบริษัท (corporate image) เป็นภาพความประทับใจของกลุ่มเป้าหมายต่อธุรกิจนั้น ๆ ในฐานะที่ธุรกิจนั้น ๆ เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนมากกว่าที่จะขายสินค้า ผลิตภัณฑ์

1.2 ภาพลักษณ์ร้านค้า (store image) เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดจากความสามารถขององค์กรในด้านการสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า การตอบสนองความต้องการของลูกค้า ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ตรงของลูกค้าเอง รวมทั้งความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์ นโยบาย บุคลากร ราคาสินค้าขององค์กรอีกด้วย

2. ภาพลักษณ์ในบทบาทหน้าที่ (functional image) คือภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับกิจกรรมของธุรกิจนั้นๆ ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ที่องค์กรประพฤติปฏิบัติ แบ่งย่อยเป็น

2.1 ภาพลักษณ์การบริการ (service image) เป็นทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการขององค์กร เช่น ความรวดเร็ว ความเพียงพอกับความต้องการ ประสิทธิภาพการให้บริการ

2.2 ภาพลักษณ์ราคา (price image) เป็นความประทับใจของลูกค้าต่อระดับราคาส่วนลดต่าง ๆ

2.3 ภาพลักษณ์การส่งเสริมการตลาด (promotion image) เป็นทัศนคติของลูกค้าต่อลักษณะของกิจกรรมทางการตลาดในช่วงที่มีการส่งเสริมการขาย

3. ภาพลักษณ์สินค้าและผลิตภัณฑ์ (commodity image) คือ ทัศนคติของลูกค้าต่อการเสนอขายสินค้า ผลิตภัณฑ์ต่างองค์กร แบ่งย่อยเป็น

3.1 ภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์ (product image) เป็นความรู้สึกลูกค้าต่อผลิตภัณฑ์ในด้านคุณภาพความเหมาะสม

3.2 ภาพลักษณ์ชื่อยี่ห้อ (brand image) เป็นภาพในใจของลูกค้าที่มีต่อชื่อยี่ห้อของสินค้า

3.3 ภาพลักษณ์ต่อตัวสินค้า (brand-line image) เป็นทัศนคติต่อสินค้าและผลิตภัณฑ์ในแง่ของการออกแบบการบรรจุหีบห่อ คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ ความสำคัญ เป็นต้น

พจน์ ใจหาญ สุขกิจ (2556, น. 21-22) กล่าวว่า แบ่งประเภทภาพลักษณ์ เป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ภาพลักษณ์ซ้อน (Multiple Image) เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากภาพใหญ่ของสังคม เป็นความหลากหลายของสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ ความรู้ ความเชื่อการศึกษา พื้นฐาน ที่มาที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับการที่มีความรู้และประสบการณ์แตกต่างกันไปด้วย รวมทั้งในเรื่องเดียวกันในมุมมอง และทัศนคติที่แตกต่างกันได้

2. ภาพลักษณ์ปัจจุบัน (Current Image) เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจริง ณ ปัจจุบัน ทั้งที่เกิดขึ้นเองโดยการปรุงแต่ง โดยการเจตนาสร้างให้เกิดขึ้นหน้าที่ที่ต้องกระทำ คือ การรู้จักค้นหา ภาพลักษณ์ในปัจจุบันเพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขภาพลักษณ์ที่มีแต่เดิมหรือภาพลักษณ์ที่ไม่ถูกต้อง ให้เหมาะสม และสำรวจ ตรวจสอบ ทบทวน เปรียบเทียบภาพลักษณ์ที่มีอยู่เดิมกับภาพลักษณ์ ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบัน และคงภาพลักษณ์เดิมที่ดีอยู่แล้วให้คงอยู่ต่อไป ด้วยการสร้างภาพลักษณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นมา

3. ภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนา (Wish Image) เป็นภาพลักษณ์ที่ตอบสนองต่อความต้องการ ของบุคคลโดยนำภาพลักษณ์ที่ได้ทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และปรับปรุงแก้ไขเป็นไปตามแนวทาง ที่พึงประสงค์ มีความปรารถนาที่ต้องการให้มีหลักการการทำงานที่อยู่บนพื้นฐานคุณภาพซึ่งเปรียบเสมือน การกำหนดเป้าหมายให้กับตนเอง/องค์กร โดยตระหนักและคำนึงถึงข้อเท็จจริง ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจของผู้อื่นได้ คือการรู้จักประมาณตนและปัจจัยแวดล้อมให้เหมาะสม กับการใช้ประโยชน์ ได้จริงและเกิดผลสัมฤทธิ์ของงาน

4. ภาพลักษณ์สินค้า/บริการ (Product/Service Image) ในตัวของสินค้า บริการก็ล้วนแต่ มีภาพลักษณ์ในตัวเองไม่ต่างกับบุคคลหรือองค์กร เพียงแต่มีลักษณะภาพลักษณ์ที่สัมผัสได้ และเป็นรูปธรรมมากขึ้นจนเป็นเอกลักษณ์ขององค์กรนั้นว่าผลิตสินค้า/บริการใดที่นำเสนอ ต่อสาธารณะชน และสามารถเป็นส่วนหนึ่งของภาพลักษณ์องค์กรได้เช่นกัน

5. ภาพลักษณ์ตราสินค้า (Brand Image) เป็นส่วนหนึ่งที่น่าเสนอควบคู่ไปกับภาพลักษณ์ ของสินค้า บริการ โดยเฉพาะการสร้างเป็นเอกลักษณ์เฉพาะให้ได้จดจำว่าสินนี้ ยี่ห้อนี้ การสื่อสาร ด้วยถ้อยคำหรือลีลาแบบนี้เป็นของสินค้า/บริการประเภทใด การออกแบบสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน แม้กระทั่งการนำเสนอรูปแบบของตนเองออกมาว่ามีวิถีชีวิต การดำเนินชีวิต การใช้ชีวิตอย่างไร ที่แสดงให้เห็นว่าเหมาะสมและตรงกับกลุ่มเป้าหมาย

6. ภาพลักษณ์องค์กร (Corporate Image) เป็นภาพลักษณ์ขององค์กรหนึ่ง ๆ ที่ดูภาพรวม หรือภาพกว้างขององค์กร และรวมเอาภาพลักษณ์ต่างๆ ข้างต้น เข้ามาไว้ในภาพลักษณ์องค์กร ไม่ว่าจะสินค้า/บริการ ตราสินค้า ความแตกต่างหลากหลาย ที่มาของบุคลากร พนักงาน

การบริการจัดการ เป้าหมายขององค์กร เป็นต้น เพื่อให้เห็นถึงภาพลักษณ์เฉพาะองค์กรหนึ่ง ๆ ออกมา

วรวรรณ องค์ครุทรักษา (2561, น. 6) กล่าวว่า โดยแบ่งประเภทของภาพลักษณ์ได้เป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. ภาพลักษณ์ขององค์กรหรือภาพลักษณ์ของบริษัท (Corporate Image) คือ ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชนที่มีต่อบริษัทหรือองค์กรแห่งใดแห่งหนึ่ง ทั้งนี้หมายรวมถึงการบริหารสินค้าและบริการ

2. ภาพลักษณ์ของสถาบัน (Institution Image) เป็นภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสถาบันหรือองค์กรเพียงอย่างเดียวไม่รวมถึงสินค้าหรือบริการ เป็นภาพที่สะท้อนการบริหารและการดำเนินงานขององค์กรผู้บริหารและพนักงาน ความรับผิดชอบต่อสังคม และการทำประโยชน์แก่สาธารณะ เป็นต้น

3. ภาพลักษณ์ของสินค้าหรือบริการ (Product/Service Image) คือ ภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสินค้าหรือบริการขององค์กรอย่างใดอย่างหนึ่ง

4. ภาพลักษณ์ที่มีต่อตราสินค้า (Brand Image) คือ ภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อตราสินค้าทำให้สินค้าหรือบริการนั้นอยู่เหนือบริษัทคู่แข่งอื่นๆ และสามารถดำรงอยู่ในความทรงจำและจิตใจของประชาชนผู้บริโภคได้แม้สินค้าหลายชนิดจะมาจากบริษัทเดียวกัน แต่ก็ไม่จำเป็นต้องมีภาพลักษณ์เหมือนกัน เนื่องจากภาพลักษณ์ของตราสินค้าถือว่าเป็นสิ่งเฉพาะตัวขึ้นอยู่กับข้อกำหนดตำแหน่งครองใจ (Product Positioning) ของตราสินค้าอันใดอันหนึ่งที่บริษัทต้องการให้มีความแตกต่าง (Differentiation) จากตราสินค้าอื่น ๆ

สรุปได้ว่า ประเภทของภาพลักษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ภาพลักษณ์องค์กร คือ ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่มีต่อองค์กรใดองค์กรหนึ่ง ทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริการ และด้านสินค้า

2. ภาพลักษณ์สินค้า คือ ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคล ที่มีต่อสินค้ามีลักษณะภาพลักษณ์ที่สัมผัสได้และเป็นรูปธรรม

3. ภาพลักษณ์ตราสินค้า คือ ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของสาธารณชนที่มีต่อตราสินค้าหรือการบริการ

แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

ความหมายภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

วรวรรณ องค์กรุทริศึกษา (2561, น. 6) ให้ความหมายว่า ภาพลักษณ์องค์กร เป็นการตอบสนองที่เกิดขึ้นอย่างทันทีของผู้รับสารที่มีต่อสารใดสารหนึ่งหรือหลาย ๆ สารที่เกี่ยวข้องหรือมาจากองค์กรใดองค์กรหนึ่งที่เกิดขึ้น ณ จุดหนึ่งของเวลา ภาพลักษณ์จึงเป็นภาพที่เกิดขึ้นอย่างทันทีในการรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อองค์กรนั้นๆ

มนสิข สิทธิสมบุญ (2563, น. 150) ให้ความหมายว่า ภาพลักษณ์องค์กร (Corporate Image) เป็นภาพที่ดีต่อองค์กรของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) และสามารถสะท้อนถึงเอกลักษณ์องค์กร (Corporate Identity) หรือสิ่งที่องค์กรกระทำ หรือสร้างขึ้นมาได้ การมีภาพลักษณ์องค์กรที่ดีจะสามารถทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดการรับรู้และความเข้าใจ ในเจตนารมณ์ที่องค์กรได้แสดงถึงตัวตนในการทำงาน และส่งผลต่อประสบการณ์ ความเชื่อ ความรู้สึก ความรู้ และความประทับใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การมีภาพลักษณ์ที่ดียอมทำให้ สาธารณชนเชื่อถือไว้วางใจ และให้ความศรัทธา

นฤมล คาลา (2564, น. 30) ให้ความหมายว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา หมายถึง การสร้างภาพที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ ต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน ภาพลักษณ์ที่มีความโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน นั้นเกิดจากความรู้สึกนึกคิดของคนที่มีต่อโรงเรียน ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของโรงเรียนที่เป็นผลเกิดจากการได้รับความเชื่อถือ ความศรัทธา การยอมรับ การเข้าใจและรับรู้ที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีต่อโรงเรียน

สรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา หมายถึง การสร้างภาพที่เป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา โดยที่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดการรับรู้และความเข้าใจในสถานศึกษา และส่งผลต่อความเชื่อ ความรู้สึก ความรู้ และความประทับใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อสถานศึกษา

องค์ประกอบของภาพลักษณ์สถานศึกษา

Kavin Lane Keller (2008, อ้างถึงใน มนสิข สิทธิสมบุญ, 2563, น. 155-156) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์กรเนื่องจาก ภาพลักษณ์จะส่งผลต่อการตัดสินใจบริโภคสินค้าของผู้บริโภค หากองค์กรมีภาพลักษณ์ที่ดีผู้บริโภคก็จะให้การสนับสนุน ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จ แต่หากองค์กร มีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ผู้บริโภคก็จะไม่ให้การสนับสนุน ซึ่งจะส่งผลทำให้องค์กรประสบกับความล้มเหลวโดยองค์ประกอบของการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร จะมีลักษณะ 10 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เช่นการที่องค์การสะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อสังคม การคืนกำไรให้กับสังคมและมีส่วนร่วมกับสังคมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นการที่องค์การให้ความช่วยเหลือกับชุมชนใกล้เคียงและทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ต่อสังคม เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการในชุมชน

2. ด้านการดำเนินงาน เช่น มีการดำเนินงานในองค์การโดยอาศัยหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เอา راحتเอาเปรียบผู้บริโภคและผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจ

3. ด้านพนักงาน เช่น พนักงานต้องมีภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยไม่ว่าจะเป็นทั้งบุคคลภายในองค์การและภายนอกองค์การต้องเป็นพนักงานแบบมืออาชีพมีความเต็มใจในการให้บริการ

4. ด้านสินค้าและบริการ เช่น เป็นสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและ บริการที่ดี คุ่มค่ากับที่ผู้บริโภคได้จ่ายไปกับสินค้าและบริการมีความน่าเชื่อถือทั้งสินค้าและบริการให้ความไว้วางใจได้

5. ด้านการสื่อสาร เช่น มีการใช้เครื่องมือ ในการสื่อสารทางการตลาดที่เข้าถึงลูกค้า และใช้เครื่องมือการสื่อสารทางการตลาดที่เหมาะสมกับลูกค้าเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้้องค์การ

6. ด้านช่องทางในการจัดจำหน่าย เช่น การที่องค์การต้องมีการใช้ช่องทางที่ดี และมีประสิทธิภาพการมีช่องทางที่ดีจะทำให้เข้าถึงลูกค้าชุมชนและสังคมได้อย่างทั่วถึง

7. ด้านผู้บริหาร ต้องเป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นที่ยอมรับของสาธารณชน บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้วยความสุจริตโปร่งใส มีจิตสาธารณะ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดีต่อชุมชน และสังคมมีภาพลักษณ์ของการช่วยเหลือสังคม และชุมชน

8. ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม เช่น การมีสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อผู้ที่มาติดต่อในองค์การ มีสิ่งแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการทำงานและการให้บริการลูกค้ามีความทันสมัยของอาคาร และสถานที่ ซึ่งจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของผู้ที่มาติดต่อด้วยในธุรกิจ

9. ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์สำนักงาน เช่น การที่ธุรกิจมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย อุปกรณ์ ที่มีเทคโนโลยีที่ดีเข้ามาใช้ในการทำงานรวมทั้งให้บริการกับลูกค้า

10. ด้านราคาสินค้า เช่น การนำเสนอราคาที่ยุติธรรมกับลูกค้าเป็นราคาที่ไม่เอา راحتเอาเปรียบลูกค้า และทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจอย่างสูงสุด

สัมฤทธิ์ จำนวนค์ (2559, น. 11) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาพลักษณ์ มีดังนี้

1. ด้านผู้บริหาร (Executive) องค์การจะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ซึ่งต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ มีนโยบายธุรกิจที่ดี ซื่อสัตย์สุจริต

2. ด้านพนักงาน (Employees) องค์การจะดีควรมีบุคลากรที่มีรู้ ทักษะ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีวิญญูณของการบริการ มีบุคลิกภาพที่ดี มีความรับผิดชอบต่องาน

3. ด้านสินค้า (Product) มีคุณภาพ มีประโยชน์ตรงกับข้อความโฆษณาที่เผยแพร่

4. ด้านการดำเนินงาน (Business Practice) ควรมีการคืนกำไรสู่สังคมเพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ให้กับองค์กร

5. ด้านกิจกรรมสังคม (Social Activities) คือการดูแลเอาใจใส่สังคม ร่วมกิจกรรมการกุศล หรือสร้างประโยชน์ให้กับสังคม

6. อุปกรณ์ในสำนักงาน (Equipments and Stationeries) องค์กรต้องมีสิ่งๆที่แสดงสัญลักษณ์ขององค์กร ได้แก่ เครื่องแบบพนักงาน อุปกรณ์สำนักงาน วัสดุสำนักงาน วัสดุสิ้นเปลือง

นริศ สุคันธรัตน์ (2560, น .306-308) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาพลักษณ์ มีดังนี้

1. ภาพลักษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีภาวะผู้นำและความรับผิดชอบจึงทำให้สถานศึกษาเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง บุคลิกภาพเป็นกันเอง จริงใจ ยิ้มง่าย อยู่ใกล้แล้วอุ่นใจพูดจาเสียงดังแต่ใจดีมีความสง่างาม และเคร่งขรึมพอสมควร มีธรรมาภิบาล

2. ภาพลักษณ์ของครู และบุคลากรทางการศึกษา คือ ครูและบุคลากรทางการอาชีวศึกษา เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพสามารถสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ มีความมุ่งมั่น ความหวังดีเอาใจใส่การสอน มีความเต็มใจในการอำนวยความสะดวกให้กับทุกคนด้วยจิตอาสาหรือจิตบริการ มีความสัตย์สุจริตเป็นมิตรกับผู้เรียนวางตนเปรียบเสมือนพ่อแม่คนที่สอง แต่ครูต้องปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัย เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การฝึกทักษะวิชาชีพของตนเองในโรงงานหรือสถานประกอบการเพื่อระบุนความเชี่ยวชาญด้านทักษะฝีมือในวิชาชีพของตนเองได้

3. ภาพลักษณ์ของนักเรียน นักศึกษา คือ นักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา มีทักษะความสามารถในวิชาชีพตามสาขาวิชามีความคิดสร้างสรรค์สร้างนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ แต่งกายดี มีความรับผิดชอบ อ่อนน้อมถ่อมตน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซื่อสัตย์ มีอาสาช่วยช่วยเหลือผู้อื่น และสังคมชุมชน ทำงานร่วมกับเพื่อนได้

4. ภาพลักษณ์ด้านวิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา คือ วิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา เป็นสถานศึกษาที่มีความมั่นคงน่าเชื่อถือของผู้คนในสังคมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลโปร่งใส มีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม มีหลักสูตรสาขาวิชาหลากหลายตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ และหลายระดับการศึกษา เช่น ปวช. ปวส. และปริญญาตรี ผู้เรียนมีความโดดเด่นด้านวิชาชีพ เน้นการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมุ่งฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ พัฒนาผู้เรียนหลากหลายสร้างประโยชน์ให้กับสังคม

5. ภาพลักษณ์ด้านสังคมและชุมชนของสถานศึกษา คือ มีความใกล้ชิดกับชุมชน (Community Base) เน้นให้ผู้เรียนบำเพ็ญประโยชน์มีจิตอาสาต่อสังคมชุมชนผ่านโครงการต่าง ๆ อาทิ โครงการ (Fix it Center) เช่น การให้บริการตรวจเช็คสภาพรถยนต์ ซ่อมเครื่อง ใช้ไฟฟ้าฟรี สอนอาชีพให้กับชุมชน 108 อาชีพ เพื่อสร้างงานให้กับชุมชน สร้างนวัตกรรม หรือ สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ

ให้กับชุมชนและสังคม โครงการอาชีวะร่วมด้วยช่วยประชาชนเช่น ช่วยซ่อมแซมยานพาหนะ ในช่วงเทศกาลต่างๆ เช่น ทาสีห้องเรียน บริจาคอุปกรณ์ IT ให้กับโรงเรียนที่ขาดแคลน สร้างโรงเรียน สนามเด็กเล่น ทำอาหารเลี้ยงเด็กยากไร้และในกรณีภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น น้ำท่วมจะไปสร้างห้องน้ำ สร้างบ้านลอยน้ำ โดดเด่นด้านการสร้างนวัตกรรม และเทคโนโลยีให้กับชุมชน มีส่วนร่วมบริการวิชาชีพ ให้กับชุมชนและอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยร่วมมือกับสถานประกอบการเล็ก SMEs (Small and Medium Enterprise)

6. ภาพลักษณ์ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ หรืออุปกรณ์ คือ สำนักงานและบรรยากาศ ของสถานศึกษา คือ สภาพแวดล้อมภูมิทัศน์โดยรวมแล้วมีความเหมาะสม หรู่หราใหญ่โต เป็นระเบียบ สะอาดสวยงามร่มรื่น การจัดองค์ประกอบบรรยากาศของอาคารสำนักงาน อาคารเรียนเหมาะสม สวยงามสะอาดตาและปลอดภัยเหมาะสมต่อการศึกษาด้านอาชีพ เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา ให้การต้อนรับผู้คนที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยความเป็นมิตร วัสดุครุภัณฑ์ใช้ในการเรียนการสอน

7. ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมองค์กร คือสถานศึกษามีอัตลักษณ์องค์กรที่ชัดเจน เช่น ปรัชญา พันธกิจ อาคารสำนักงานชุดเครื่องแบบของบุคลากรและนักเรียน นักศึกษา เห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการพัฒนาอบรมครู และฝึกประสบการณ์นักเรียน นักศึกษา ให้มีความเป็นนักวิชาชีพผู้เรียน มีบุคลิกภาพตามสาขาวิชา มีจิตอาสาช่วยเหลือชุมชน และสังคม ครูชำนาญในวิชาชีพให้ความใกล้ชิดผู้เรียน แนวทางและนโยบายการทำงานสอดคล้องกับนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์กรอำนาจนิยม เชื่อผู้นำ ระบบอาวุโส ยึดถือพวกพ้อง เป็นหลัก เชื่อถือ ในพระวิษณุกรรม ให้ความเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน

8. ภาพลักษณ์ด้านการประชาสัมพันธ์ คือ สถานศึกษาใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อสื่อสารภายใน และภายนอกสถานศึกษา เช่นการสื่อสารระหว่างบุคคล ได้แก่ การพูดปากต่อปาก เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ป้ายคัทเอ๊าท์ หนังสือพิมพ์สถานีวิทย์

วรวรรณ องค์กรธุรกิจ (2561, น. 7) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาพลักษณ์มีดังนี้

1. ด้านผู้บริหาร จะต้องเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนว่าเป็นคนเก่งคนดีมีจริยธรรม ในการทำงาน ประกอบธุรกิจด้วยความยุติธรรม เคารพกฎหมาย มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่

2. ด้านพนักงาน สามารถทำงานที่รับผิดชอบได้ลุล่วงเป็นอย่างดี มีความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา มีความจริงใจ มีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับคนได้ดี ใ้ใจวาจาสุภาพ มีจิตวิญญาณ ของการบริการ และต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี

3. ด้านสินค้า ต้องเป็นสินค้าที่มีคุณภาพตรงกับคำกล่าวอ้าง มีคุณภาพสมราคา เสริมสร้าง คุณภาพชีวิตให้กับสาธารณชน

4. ด้านวิธีการดำเนินธุรกิจ สามารถบอกว่าเป็นการกระทำที่ตรงไปตรงมาซื่อสัตย์ เคารพกฎหมาย เสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศ เป็นธุรกิจที่เกิดจากเจตนาที่ดีของผู้ประกอบการ มีคุณธรรมและสร้างประโยชน์ให้กับผู้ลงทุน ผู้บริโภค พนักงานและสังคมโดยรวม

5. ด้านกิจกรรมหรือสังคม คือ การทำกิจกรรมพิเศษที่นอกเหนือจากการทำธุรกิจที่สะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นการคืนกำไรให้กับสังคม

6. ด้านเครื่องมือที่ใช้ หรืออุปกรณ์สำนักงาน การตกแต่งสำนักงานแก้วน้ำ กระดาษ แจกัน ดอกไม้ ฯลฯ

7. ด้านวัฒนธรรมองค์กร หมายถึง วิธีการทำงาน ค่านิยมของผู้บริหาร และพนักงาน รูปแบบในการดำเนินงานและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

8. ด้านบรรยากาศ หมายถึง การตกแต่งสถานที่ การต้อนรับด้วยความเป็นมิตร

วิศรุต เหล่ามาลา (2561, น. 20-24) กล่าวว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนจำแนกไว้ 3 ลักษณะ คือ โรงเรียนต้องมีความน่าเชื่อถือ โรงเรียนต้องมีการยอมรับ และโรงเรียนต้อง มีความศรัทธา คุณลักษณะอันเป็นภาพลักษณ์ของโรงเรียนอธิบายได้ดังนี้

1. ความน่าเชื่อถือของโรงเรียนสามารถทำให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกรับรู้ถึงคุณภาพของโรงเรียน เป็นโรงเรียนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นองค์กรที่มีความมั่นคง และมีบทบาทหน้าที่ในการบริการ และตอบสนองความต้องการของสังคม

2. การยอมรับเป็นภาพลักษณ์ที่แสดงถึงโรงเรียนที่มีความนิยม และบุคลากรของโรงเรียนมีความน่าเชื่อถือต่อผู้ปกครอง และชุมชน

3. ความศรัทธาเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความรักความหวงแหน และความจงรักภักดี ประารถนาในสิ่งนั้นเกิดความเจริญพัฒนาอย่างต่อเนื่องที่สามารถยึดถือเป็นที่พึ่งได้

นฤมล คาธา (2564, น. 24-25) กล่าวว่า องค์ประกอบภาพลักษณ์ของโรงเรียน มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. องค์ประกอบการได้รับความเชื่อถือ หมายถึง การที่โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา มีอาคารเรียนและอาคารประกอบที่เพียงพอและปลอดภัยมีบริเวณภายนอกโดยรอบที่ปลอดภัยจากอบายมุข มีบรรยากาศภายในโรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม มีระบบสาธารณูปโภคที่เพียงพอและทันสมัย ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning ไม่เสพสิ่งเสพติด และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน นักเรียนมีจิตอาสา มีระเบียบวินัย คิด วิเคราะห์ แยกแยะแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ และมีความมุ่งมั่นในการทำงาน

2. องค์ประกอบการได้รับความศรัทธา หมายถึง การที่โรงเรียนนำข้อมูลสารสนเทศจากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และจุดที่ควรพัฒนามาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริม สนับสนุนให้มีกิจกรรมทางวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมแก่นักเรียน มีความพร้อม ในการจัดการ เรียนรู้แก่นักเรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนว่าสามารถพัฒนานักเรียน ให้มีคุณภาพ ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานจากภายนอก

3. องค์ประกอบการได้รับการยอมรับ หมายถึง การที่โรงเรียนมีครูซึ่งมีการพัฒนาตนเอง ด้วยวิธีการที่หลากหลายเป็นประจำทุกปีและต่อเนื่องและมีผลงานที่ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ จากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องรวมทั้งมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน นักเรียน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย มีกิจกรรมรยาท พุดจาสุภาพเรียบร้อย มีสุขภาพกายและสุขภาพจิต ที่ดีรวมทั้งการได้รับรางวัลจากการแข่งขันกิจกรรมทางวิชาการ เช่น งานศิลปหัตถกรรม การแข่งขันกีฬา

4. องค์ประกอบการเข้าใจและรับรู้หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถโน้มน้าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีพฤติกรรม ยิ้มแย้ม แจ่มใส กระตือรือร้น อ่อนน้อมถ่อมตน และแสดงถึงความมีเมตตาจิตพัฒนาตนเอง อย่างสม่ำเสมอ มีการสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ และมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียนให้แก่ชุมชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ

มงคล แก้วรอด (2564, น. 114-115) กล่าวว่า องค์ประกอบภาพลักษณ์ ของสถานศึกษา ได้แก่

1. ด้านคุณภาพนักเรียน นักศึกษา คือ นักศึกษาแต่งกายดี มีความรับผิดชอบ อ่อนน้อม ถ่อมตน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซื่อสัตย์ มีจิตอาสา มีความใฝ่รู้ ทำงานกับเพื่อนร่วมงานได้โดดเด่น ด้านทักษะฝีมือมีความคิดสร้างสรรค์สร้างนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์

2. ด้านการให้บริการ สังคมและชุมชนของสถานศึกษา คือ มีความใกล้ชิดกับชุมชน (Community Base) ได้ช่วยเหลือสังคมผ่านโครงการต่าง ๆ

3. ด้านการประชาสัมพันธ์ คือ สร้างการรับรู้ ความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง สถานศึกษาใช้

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา คือ การปรับหลักสูตรสมรรถนะเพื่อการมีงานทำ ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการวิเคราะห์มาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของพนักงานแต่ละระดับ วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรแผนการเรียน จุดประสงค์ และมาตรฐาน รายวิชาแต่ละรายวิชา

5. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา คือวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน สถานศึกษาบางแห่งทันสมัยครบสมบูรณ์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำตารางสังเคราะห์องค์ประกอบของภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาพลักษณ์ของสถานศึกษา จากเอกสารหนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่ได้จากการศึกษา เอกสาร หนังสือ และงานวิจัย องค์ประกอบภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	แหล่งข้อมูล							ความถี่ (Frequency)
	Kevin Lane Keller (2008)	สัมฤทธิ์ จันทน์ (2559)	นริศ สุคันธรัตน์ (2560)	วารวรรณ องค์คุรุฑูรกิจ (2561)	วิศรุต์ เทลามาตา (2561)	มงคล แก้วรอด (2564)	นฤมล คาถา (2564)	
1. ด้านผู้บริหาร	✓	✓	✓	✓				4
2. ด้านครูและบุคลากร	✓	✓	✓	✓				4
3. ด้านคุณภาพผู้เรียน	✓	✓	✓	✓		✓		5
4. ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม	✓	✓	✓	✓		✓		5
5. ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของ สถานศึกษา	✓	✓	✓	✓		✓		5
6. ด้านการยอมรับของสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓		✓	6
7. ด้านการเข้าใจและรับรู้							✓	1
8. ด้านราคา	✓							1
9. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	✓							1
10. ด้านบริการ	✓							1
11. ด้านการประชาสัมพันธ์			✓			✓		2
12. ด้านการสื่อสาร	✓							1
13. ด้านพัฒนาหลักสูตรการศึกษา						✓		1

จากตาราง 1 การสังเคราะห์เอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ตามแนวความคิดของ Kevin Lane Keller (2008), สัมฤทธิ์ จำนงค์ (2559), นริศ สุคันธรัตน์ (2560), วรพรรณ องค์กรุทรักษา (2561), วิศรุต เหล่ามาลา (2561), มงคล แก้วรอด (2564), นฤมล คาถา (2564) พบว่ามี 13 องค์ประกอบ ผู้วิจัยเลือกตัวแปรที่มีความถี่ 4 ขึ้นไปมาใช้ในการวิจัย สรุปได้ว่า องค์ประกอบภาพลักษณ์ของสถานศึกษา มี 6 ด้าน ประกอบด้วย ดังนี้

1. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย มีความรู้ความสามารถ วิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีภาวะผู้นำ ทันทต่อยุคสมัยเข้าใจระบบกระบวนการทำงาน เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานและชุมชน สังคม บริหารวิทยาลัยตามหลักธรรมาภิบาล ยึดหลักความถูกต้องยุติธรรมในการบริหารวิทยาลัย โดยคำนึงถึงการพัฒนาวิทยาลัย ด้านการจัดการเรียนในรูปแบบอาชีวศึกษา ด้านบริหารบุคคล ด้านร่วมมือกับชุมชน และสามารถประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของวิทยาลัย

2. ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ครู และบุคลากรของวิทยาลัยมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และมีเข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้ระบบอาชีวศึกษา สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลอย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน และดูแลเอาใจใส่ผู้เรียน

3. ด้านคุณภาพผู้เรียน หมายถึง นักเรียน นักศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม แต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของวิทยาลัย มีความรับผิดชอบ อ่อนน้อมถ่อมตน ซื่อสัตย์ จิตอาสา มีความใฝ่รู้สามารถคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ มีความโดดเด่นทางด้านวิชาการ และด้านทักษะวิชาชีพ มีสมรรถนะวิชาชีพตรงตามสาขาวิชาที่เรียน และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

4. ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม หมายถึง ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม โครงการบำเพ็ญประโยชน์ ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอาชีวศึกษา มีจิตอาสาบริการชุมชนที่นอกเหนือจากการปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยเป็นการสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน สังคมโดยรอบวิทยาลัย

5. ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา หมายถึง วิทยาลัยมีบรรยากาศอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมของวิทยาลัยที่เอื้อต่อผู้เรียน บุคลากร และผู้ที่มาติดต่อวิทยาลัย รวมถึงห้องเรียน วิชาชีพที่จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชา มีความทันสมัย อุปกรณ์ เครื่องมือมีความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน สำนักงานฝ่ายต่างๆ มีความโดดเด่นสะอาด ทันสมัย และปลอดภัย มีวิธีการทำงานที่ชัดเจน กำหนดค่านิยมของบุคลากรตามแนวทางและนโยบายการทำงานที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นสิ่งที่ยึดถือปฏิบัติภายในวิทยาลัย

6. ด้านการยอมรับของสถานศึกษา หมายถึง วิทยาลัยมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และยึดหลักความถูกต้องในการดำเนินงานโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เป็นสถานศึกษาที่มีคุณธรรม ดำเนินงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ของสถานศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาครูอาชีพศึกษา และผู้เรียน สายอาชีพ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีผลงานของวิทยาลัยเป็นที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ จากภายนอก และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เทียนชัย นาคแผ่น (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า พบว่า ภาพลักษณ์ 4 ด้านของโรงเรียนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสาธารณประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านเศรษฐกิจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านกฎหมาย

วิศรุต เหล่ามาลา (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของโรงเรียนกบินทร์บุรีอำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการยอมรับโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากทั้งหมดทุกข้อ โดยจะเรียงอันดับจากมาก ไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา โรงเรียน มีระบบการบริหารงานที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ และโรงเรียนเป็นสถาบัน ที่เป็นแบบอย่างที่ดีของสถาบันอื่น

สิทธิชัย มหะศิริ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของโรงเรียนพลอยจางตุรจินดา ตามทัศนะของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า พบว่าภาพลักษณ์ 4 ด้านของโรงเรียนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิต มากไปน้อย ดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านนักเรียน ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านกิจกรรม

สุธิดา โตะลง (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนอิสลาม สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนอิสลาม สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายได้อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2. ปัจจัยด้านบุคลากร 3. ปัจจัยด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน 4. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ 5. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน 6. ปัจจัยด้านเด็ก 7. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนทางวิชาการ และ 8. ปัจจัยด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์

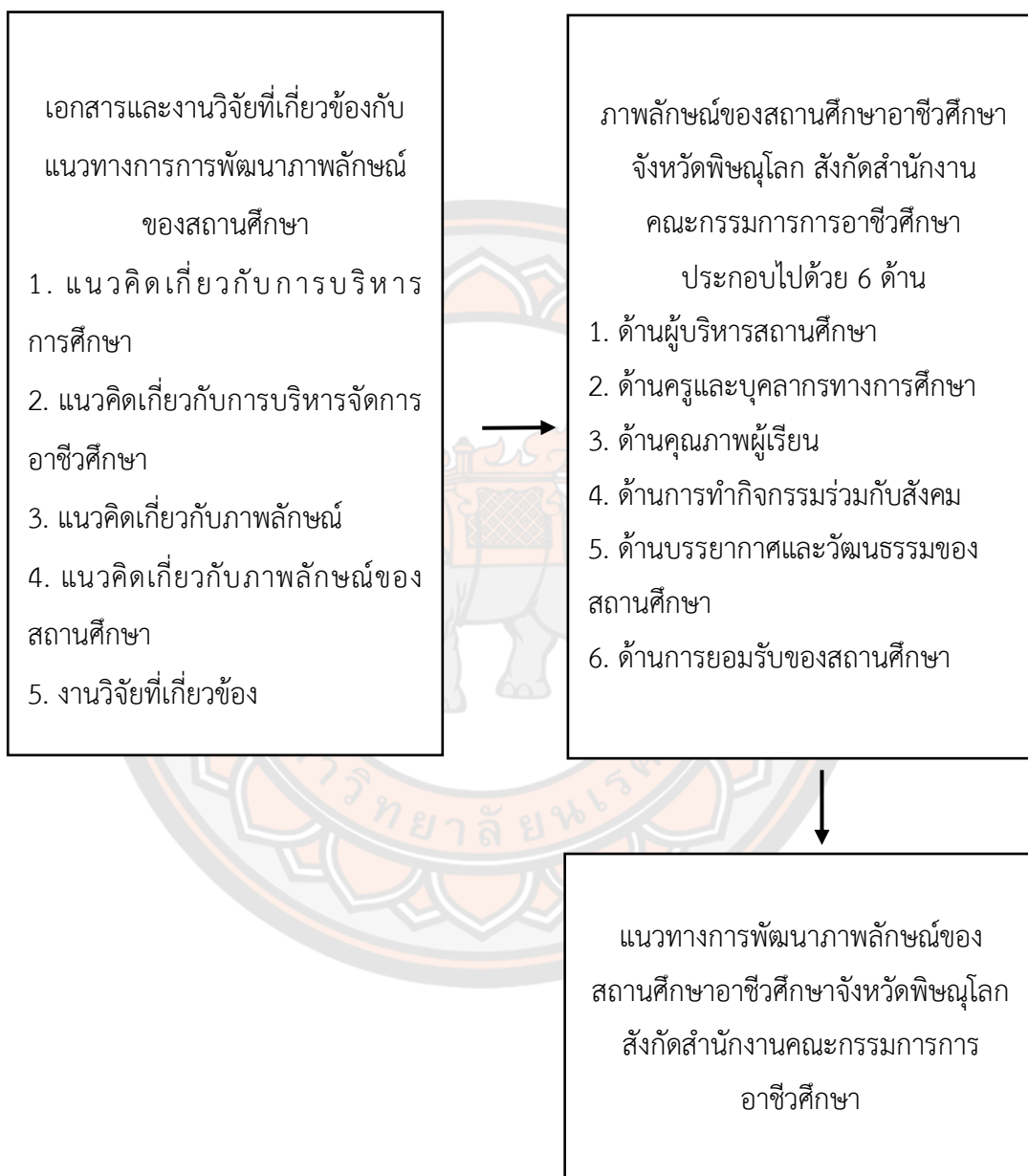
สายฝน บุญชา (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจรับนักศึกษาฝึกสหกิจศึกษา

ในสถานประกอบการ ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมสถานประกอบการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาในด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่เรื่องเกี่ยวกับนักศึกษามีจิตอาสาในการช่วยเหลือผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือเรื่องเกี่ยวกับนักศึกษาเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติต่อจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด และในเรื่องที่นักศึกษามีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้มีความสวยงาม และสะอาดในประเด็นมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 1

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 6 วิทยาลัย แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครูจำนวน 433 คน รวมทั้งหมด 454 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 210 คน โดยกำหนดกลุ่มขนาดตัวอย่างด้วย ตารางเจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, อ้างถึงใน สถิรพร เขาวินชัย, 2560 น. 62) โดยผู้บริหารวิทยาลัย ได้มาโดยด้วยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 21 คน และครูได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามจำนวนครูแต่ละวิทยาลัย จำนวน 189 คน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิทยาลัย
ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิทยาลัย	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครู	รวม	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครู	รวม
วิทยาลัยพณิชยการ บึงพระพิษณุโลก	3	56	59	3	24	27
วิทยาลัยเทคนิค พิษณุโลก	4	165	169	4	74	78
วิทยาลัยอาชีวศึกษา พิษณุโลก	5	102	107	5	45	50
วิทยาลัยสารพัดช่าง พิษณุโลก	4	46	50	4	19	23
วิทยาลัยเทคนิค สองแคว	1	37	38	1	17	18
วิทยาลัยการอาชีพ นครไทย	4	27	31	4	10	14
รวมทั้งสิ้น	21	433	454	21	189	210

ที่มา : ระบบบริหารสถานศึกษา ศธ.02 ณ วันที่ 26 พฤษภาคม 2566

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วิทยาลัย เพศ ตำแหน่ง
และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเติมคำตอบ และแบบตรวจสอบรายการ
(Check List)

ตอนที่ 2 ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ข้อคำถาม จำนวน 47 ข้อ
มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 ข้อ
2. ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 8 ข้อ
3. ด้านคุณภาพผู้เรียน จำนวน 11 ข้อ
4. ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม จำนวน 5 ข้อ
5. ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ
6. ด้านการยอมรับของสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ

โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์
การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. สังเคราะห์ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครู
และบุคลากรทางการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม ด้านบรรยากาศ
และวัฒนธรรมของสถานศึกษา ด้านการยอมรับของสถานศึกษา
3. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่
  - 3.1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 ข้อ
  - 3.2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 8 ข้อ
  - 3.3 ด้านคุณภาพผู้เรียน จำนวน 11 ข้อ
  - 3.4 ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม จำนวน 5 ข้อ
  - 3.5 ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ

3.6 ด้านการยอมรับของสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ

4. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ความสอดคล้อง ความครอบคลุมเนื้อหา ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

6. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อความถามและหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

6.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัดตา อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

6.3 ดร.เจตนา พงษ์พยุหะ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำคะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับจุดประสงค์ที่ได้จากการลงความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของข้อความถามในแบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขหรือเพิ่มเติมของข้อความถามให้สมบูรณ์ มีความเหมาะสมตลอดจนปรับแก้ไขข้อความบางข้อความ ในการสื่อความหมายให้มีความชัดเจน

7. นำผลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับจุดประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC โดยคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือเป็นข้อความที่นำไปใช้ได้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผลปรากฏว่า แบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ข้อความถามตามเกณฑ์จำนวน 47 ข้อ จากทั้งหมด

47 ข้อ และปรับปรุงบางข้อ เพื่อให้ครอบคลุมทุกพฤติกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นแบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ข้อคำถามที่นำไปใช้ได้รวมทั้งสิ้น 47 ข้อ ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 (รายละเอียดการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในภาคผนวก ค หน้า 95)

8. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.980 (รายละเอียดการหาค่าความเชื่อมั่นอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 101)

9. นำผลการวิเคราะห์พิจารณาการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสร็จแล้วจัดพิมพ์ แบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนซึ่งวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูและบุคลากร

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบสอบถาม ซึ่งมีการระบุวันรับแบบสอบถามคืนทั้งหมดจำนวน 210 ฉบับ ถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งสอดซองเปล่าติดแสตมป์ และจำหน่ายซองให้ผู้วิจัยเพื่อความสะดวกในการจัดส่งกลับคืนให้ผู้วิจัย

3. ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 210 ฉบับ ได้รับฉบับที่สมบูรณ์กลับคืนจำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ยแบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนดเกณฑ์ ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา จำนวน 4 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีคุณวุฒิการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาและมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน ได้แก่ นายสุวัฒน์ชัย ศรีสุพัฒนะกุล ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3

2. ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่า มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ มีคุณวุฒิทางการศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา มีความรู้ และประสบการณ์

ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน ได้แก่ นางทิพย์วรรณ อุทรัพย์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม

3. ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีคุณวุฒิทางการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่า มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของอาชีวศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และมีผลงานเคยได้รับรางวัลด้านการจัดการเรียนรู้จากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 1 คน ได้แก่ นายสุริยา ยะโส ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี

4. ศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลกลุ่มสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีคุณสมบัติเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์ในการนิเทศครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน ได้แก่ นายเดชา พลกันย์ม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเลือกจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ของแต่ละด้าน ในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 6 ด้าน ด้านละ 1 ข้อ รวมทั้งสิ้น 6 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์ การสร้างคำถาม เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาตามที่กำหนด

2. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และข้อมูลจากแบบสอบถามแบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากข้อการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1

3. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ และเตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยติดต่อกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวัน และเวลา ในการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ในระหว่างวันที่ 13 -28 ธันวาคม 2566 โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงวัน และเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ที่	รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	วันที่สัมภาษณ์	เวลาที่สัมภาษณ์
1	นายสุวัฒน์ชัย ศรีสุพัฒนะกุล	13 ธันวาคม 2566	11.00 น.
2	นางทิพย์วรรณ อุทัย	15 ธันวาคม 2566	14.00 น.
3	นายสุริยา ยะโส	28 ธันวาคม 2566	09.00 น.
4	นายเดชา พลกันยิม	28 ธันวาคม 2566	13.00 น.

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียงแบบพรรณนา แล้วสรุปประเด็นเนื้อหาข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

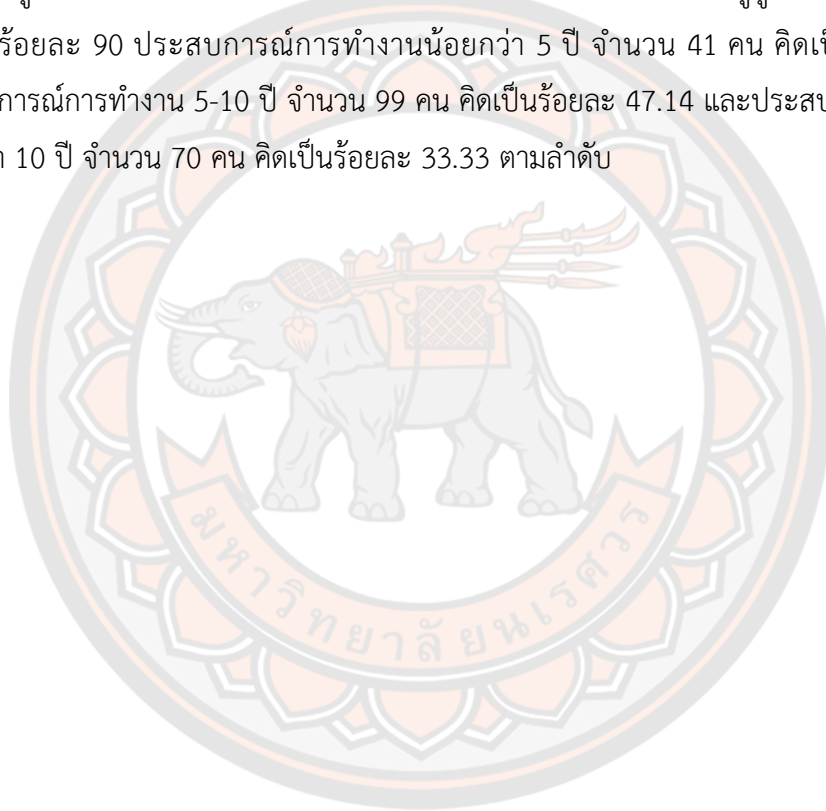

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n = 210)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. วิทยาลัย		
1.1 วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก	78	37.14
1.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก	50	23.81
1.3 วิทยาลัยพณิชยการบึงพระพิษณุโลก	27	12.86
1.4 วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก	23	10.95
1.5 วิทยาลัยเทคนิคสองแคว	18	8.57
1.6 วิทยาลัยการอาชีพนครไทย	14	6.67
2. เพศ		
2.1 ชาย	106	50.48
2.2 หญิง	104	49.52
3. ตำแหน่ง		
3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	21	10.00
3.2 ครูผู้สอน	189	90.00
4. ประสบการณ์การทำงาน		
4.1 น้อยกว่า 5 ปี	41	19.52
4.2 5-10 ปี	99	47.14
4.3 มากกว่า 10 ปี	70	33.33
รวม	210	100.00

จากตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน แบ่งเป็น วิทยาลัยเทคนิค พิษณุโลก จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 37.14 วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 23.81 วิทยาลัยพณิชยการบึงพระพิษณุโลก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 12.86 วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 10.95 วิทยาลัยเทคนิคสองแคว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57 วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 เพศชาย จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 50.48 และเพศหญิง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 49.52 ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และครูผู้สอน จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 90 ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 19.52 ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 47.14 และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม

ที่	ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก	กลุ่มตัวอย่าง (n = 210)		ระดับ ภาพลักษณ์
		$\bar{x}$	S.D.	
		1	ด้านผู้บริหารสถานศึกษา	
2	ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา	4.37	0.47	มาก
3	ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.19	0.54	มาก
4	ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม	4.54	0.54	มากที่สุด
5	ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา	4.31	0.56	มาก
6	ด้านการยอมรับของสถานศึกษา	4.41	0.56	มาก
	รวม	4.36	0.49	มาก

จากตาราง 5 ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.36) เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.54) รองลงมา คือ ด้านการยอมรับของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.41) และด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.19) ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้นผู้บริหารสถานศึกษา

ที่	ด้านผู้บริหารสถานศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง (n = 210)		ระดับ ภาพลักษณ์
		$\bar{x}$	S.D.	
1	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย นำองค์ ความรู้ทางการบริหารมาใช้ในการบริหารวิทยาลัย อย่างเหมาะสม	4.38	0.69	มาก
2	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย มี วิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการบริหารวิทยาลัย	4.31	0.72	มาก
3	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย มี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยนำเทคโนโลยีใหม่ๆเข้า มาใช้ในการบริหารวิทยาลัย	4.27	0.79	มาก
4	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย มี ความสามารถกระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ครูและบุคลากร ของวิทยาลัย โดยมีความสำเร็จเป็นเป้าหมาย	4.23	0.76	มาก
5	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นที่ ยอมรับของครู บุคลากรทางการศึกษาของวิทยาลัย ชุมชน และสังคม	4.36	0.76	มาก
6	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย บริหารงานวิทยาลัยด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้	4.31	0.71	มาก
7	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย ส่งเสริม ให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะของครู บุคลากร ทางการศึกษา	4.39	0.66	มาก
8	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย สนับสนุนให้มีการเผยแพร่การดำเนินงานของ วิทยาลัยต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง	4.45	0.67	มาก

ที่	ด้านผู้บริหารสถานศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง (n = 210)		ระดับ ภาพลักษณ์
9	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย สนับสนุนจัดโครงการสอนอาชีพระยะสั้น ที่ดำเนินการเพื่อชุมชน และสังคม	4.38	0.72	มาก
	รวม	4.34	0.55	มาก

จากตาราง 6 ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย สนับสนุนให้มีการเผยแพร่การดำเนินงานของวิทยาลัย ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$) รองลงมา คือ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะของครู บุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย มีความสามารถกระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ครูและบุคลากรของวิทยาลัย โดยมีความสำเร็จเป็นเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$) ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านครูและบุคลากร
ทางการศึกษา

ที่	ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง (n = 210)		ระดับ ภาพลักษณ์
		$\bar{x}$	S.D.	
1	ครู และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	4.41	0.61	มาก
2	ครู และบุคลากรทางการศึกษา เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้ระบบอาชีวศึกษาในมิติต่างๆ	4.40	0.60	มาก
3	ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัยให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้	4.28	0.62	มาก
4	ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการวัดประเมินผลอย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล	4.38	0.62	มาก
5	ครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียนด้านความประพฤติ การปฏิบัติหน้าที่และการแต่งกาย	4.41	0.59	มาก
6	ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนในวิทยาลัย	4.34	0.62	มาก
7	ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาการวัดประเมินผลอย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย	4.37	0.64	มาก
8	ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการติดตามผู้เรียนจัดหาทุนสำหรับผู้เรียน และแก้ปัญหาพฤติกรรมผู้เรียนที่ไม่พึงประสงค์	4.42	0.72	มาก
	รวม	4.37	0.47	มาก

จากตาราง 7 ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการติดตามผู้เรียน จัดหาทุนสำหรับผู้เรียน และแก้ปัญหาพฤติกรรมผู้เรียนที่ไม่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.42) รองลงมา คือ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.41) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาหลักสูตร ของวิทยาลัยให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.28) ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน

ที่	ด้านคุณภาพผู้เรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 210)		ระดับ ภาพลักษณ์
		$\bar{x}$	S.D.	
1	นักเรียน นักศึกษา มีความตั้งใจเพียรพยายาม ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบ ของวิทยาลัย และพฤติกรรมอันพึงประสงค์ ของวิทยาลัย	4.22	0.74	มาก
2	นักเรียน นักศึกษา ปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบ และมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของวิทยาลัย	4.06	0.69	มาก
3	นักเรียน นักศึกษา แต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบ ของวิทยาลัย	4.13	0.77	มาก
4	นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้ที่มีสติปัญญา ขยันใฝ่หาความรู้ทักษะวิชาชีพ	4.17	0.68	มาก
5	นักเรียน นักศึกษา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ของตนเอง	4.23	0.67	มาก
6	นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้ที่มีกิริยาอ่อนน้อมถ่อมตน ต่อพ่อ แม่ และครู	4.19	0.69	มาก
7	นักเรียน นักศึกษา มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น	4.36	0.66	มาก
8	นักเรียน นักศึกษา มีจิตอาสาบริการชุมชน ครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียน	4.24	0.74	มาก
9	นักเรียน นักศึกษา มีสมรรถนะวิชาชีพ ตามสาขาวิชาที่เรียนในวิทยาลัย และอยู่ร่วมกัน ได้อย่างมีความสุข	4.34	0.66	มาก
10	นักเรียน นักศึกษา สามารถคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ นวัตกรรม ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน ในวิทยาลัย	4.06	0.79	มาก

ที่	ด้านคุณภาพผู้เรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 210)		ระดับ ภาพลักษณ์
11	นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความสามารถอ่านออกเขียนได้ ใช้หลักการคำนวณเพื่อการวิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสมกับสาขาวิชาชีพ	4.03	0.67	มาก
	รวม	4.19	0.54	มาก

จากตาราง 8 ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียน นักศึกษา มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$) รองลงมา คือ นักเรียน นักศึกษา มีสมรรถนะวิชาชีพตามสาขาวิชาที่เรียนในวิทยาลัย และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความสามารถอ่านออกเขียนได้ ใช้หลักการคำนวณเพื่อการวิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสมกับสาขาวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม

ที่	ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม	กลุ่มตัวอย่าง (n = 103)		ระดับ ภาพลักษณ์
		$\bar{x}$	S.D.	
1	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรม โครงการบำเพ็ญประโยชน์ ต่อชุมชนเป็นประจำ	4.53	0.62	มากที่สุด
2	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมโครงการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน อาชีวศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.58	0.59	มากที่สุด
3	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา มีจิตอาสา บริการในโครงการต่างๆของชุมชน	4.49	0.59	มาก
4	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมโครงการที่เป็นการสร้างประโยชน์ให้กับ ชุมชน สังคมโดยรอบวิทยาลัย	4.54	0.67	มากที่สุด
5	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรม โครงการที่เป็นการสร้าง ประโยชน์ให้กับชุมชน สังคมอย่างต่อเนื่อง	4.59	0.66	มากที่สุด
รวม		4.54	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 9 ภาพลักษณ์ ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรม โครงการที่เป็นการสร้างประโยชน์ ให้กับชุมชน สังคมอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.59$) รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมโครงการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอาชีวศึกษาอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.58$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา มีจิตอาสาบริการในโครงการต่างๆของชุมชน อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x}=4.49$) ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านบรรยากาศ และวัฒนธรรมของสถานศึกษา

ที่	ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง (n = 103)		ระดับ ภาพลักษณ์
		$\bar{x}$	S.D.	
1	วิทยาลัย มีบรรยากาศอาคารสถานที่ที่มีความร่มรื่น สวยงาม สะอาด สะดวก และสิ่งแวดล้อมของวิทยาลัยที่เอื้อต่อผู้เรียน	4.52	0.71	มากที่สุด
2	วิทยาลัย มีสำนักงานฝ่ายต่างๆ ที่อำนวยความสะดวก แก่บุคลากร และผู้ที่มาติดต่อวิทยาลัย	4.38	0.68	มาก
3	วิทยาลัย พัฒนาห้องเรียนวิชาชีพที่จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาให้มีความทันสมัย	4.26	0.77	มาก
4	วิทยาลัย มีสำนักงานฝ่ายต่างๆ มีความโดดเด่น สะอาด ทันสมัย และปลอดภัย	4.24	0.60	มาก
5	วิทยาลัย มีแนวทางการปฏิบัติงานให้แก่ครู และบุคลากรในวิทยาลัยอย่างชัดเจน	4.32	0.78	มาก
6	วิทยาลัย มีการกำหนดค่านิยมของวิทยาลัย ให้กับครู และบุคลากรในวิทยาลัย	4.27	0.71	มาก
7	วิทยาลัย มีอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่มีพร้อม ต่อการจัดการเรียนการสอนบริการแก่ครูและ ผู้เรียนในสายอาชีพ	4.21	0.67	มาก
รวม		4.31	0.56	มาก

จากตาราง 10 ภาพลักษณ์ ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาลัย มีบรรยากาศอาคารสถานที่ที่มีความร่มรื่น สวยงาม สะอาด สะดวก และสิ่งแวดล้อมของวิทยาลัยที่เอื้อต่อผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.52) รองลงมา คือ วิทยาลัย มีสำนักงานฝ่ายต่างๆ ที่อำนวยความสะดวก แก่บุคลากร และผู้ที่มาติดต่อวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.38) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิทยาลัย มีอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่มีพร้อมต่อการจัดการเรียน การสอนบริการแก่ครูและผู้เรียนในสายอาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.21) ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการยอมรับของสถานศึกษา

ที่	ด้านการยอมรับของสถานศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง (n = 103)		ระดับ ภาพลักษณ์
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน แต่ฝ่ายอย่างชัดเจน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน	4.40	0.66	มาก
2	ผู้บริหารยึดหลักความถูกต้องในการดำเนินงาน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	4.50	0.60	มาก
3	ผู้บริหารใช้หลักคุณธรรมดำเนินงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ของวิทยาลัย	4.48	0.63	มาก
4	วิทยาลัยส่งเสริมพัฒนาครูอาชีวศึกษา ในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนสายอาชีพ ได้อย่างเหมาะสม	4.26	0.73	มาก
5	วิทยาลัยส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนสายอาชีพ ให้มีทักษะวิชาชีพตรงตามสมรรถนะวิชาชีพ อย่างสม่ำเสมอ	4.37	0.68	มาก
6	วิทยาลัยได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ จากภายนอก	4.34	0.82	มาก
7	วิทยาลัยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	4.51	0.60	มากที่สุด
รวม		4.41	0.56	มาก

จากตาราง 11 ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการยอมรับของสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาลัยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$) รองลงมา คือ ผู้บริหารยึดหลักความถูกต้องในการดำเนินงาน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิทยาลัยส่งเสริมพัฒนาครูอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนสายอาชีพได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน สามารถแสดงผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าการกระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรของวิทยาลัย โดยมีความสำเร็จ ในการทำงานเป็นเป้าหมาย ควรมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

1.1 ผู้บริหาร ปฏิบัติงานโดยการชี้แจงเป้าหมาย แน่วแน่วทาง จัดประชุมก่อนการดำเนินงานชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงาน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ต้องมีการจัดประชุม และมอบแนวทางการปฏิบัติงานทุกครั้ง ก่อนการดำเนินงานต่างๆ ภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 13 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร มีการปฏิบัติงานโดยการยึดเป้าหมายของสถานศึกษาเป็นสำคัญ และแจ้ง หรือพูดคุยกับ ครู บุคลากรทางการศึกษา ให้รู้ถึงเป้าหมายของการดำเนินงาน พร้อมทั้งปฏิบัติตนเองให้เป็นต้นแบบในการทำงาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 15 ธันวาคม 2566)

1.2 ผู้บริหาร รับฟังความคิดเห็นของคณะครู และทีมดำเนินงาน เน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน ใช้เหตุผลและสร้างกระบวนการเรียนรู้ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ต้องเป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของครู และบุคลากรทุกคน ในวิทยาลัย เพื่อนำข้อคิดเห็นนั้นมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้งานนั้นบรรลุตามเป้าหมาย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร ต้องใช้เหตุผลในการทำงาน รับฟังข้อเสนอแนะ รับฟังความคิดเห็น
ของคณะทำงาน และเน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อสร้างทีมงานให้มีคุณภาพ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 28 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร ต้องส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้มีการเรียนรู้
ในการปฏิบัติงานที่หลากหลาย โดยการจัดอบรมความรู้ หรือการจัดหมุนเวียนหน้าที่ในการทำงาน
ของครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการทำงาน และสร้างเรียนรู้เพิ่มขึ้น
ให้กับตัวบุคคล

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 28 ธันวาคม 2566)

1.3 ผู้บริหาร บริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล (หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม
หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า) การปฏิบัติตน (ครองตน ครองคน ครองงาน)เป็นแบบอย่างที่ดี
และบริหารจัดการการสื่อสารในองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน ทั้งในสถานศึกษา
และนอกสถานศึกษา โดยยึดหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวการปฏิบัติ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 15 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร ต้องมีทักษะในการสื่อสารที่ดีเพื่อสร้างความเข้าใจในการทำงาน
เพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีแนวปฏิบัติเดียวกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียว

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2566)

1.4 ผู้บริหาร เน้นการประเมินผลงานตามสภาพจริง เพื่อสร้างขวัญ และกำลังใจ
ในการปฏิบัติของครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ควรมีการประเมินผลงานครู และบุคลากร ตามสภาพจริงจากการทำงาน
เพื่อเป็นกำลังใจให้ครูในการทำงาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 13 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร ต้องเป็นผู้ที่คอยให้การสนับสนุนบุคลากร และให้กำลังใจกับบุคลากรในการทำงาน ไม่ว่าจะผลงานออกมาอย่างไรก็ต้องให้กำลังใจในการทำงานเพื่อเป็นขวัญ และกำลังใจให้กับบุคลากร

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2566)

2. ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีแนวทางอย่างไรบ้าง การพัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัยเพื่อให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ ครูมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

2.1 ผู้บริหารและครูผู้เกี่ยวข้อง จัดทำวิจัยสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำผลสำรวจมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของยุคปัจจุบัน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนรู้ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ควรมีการจัดทำวิจัยสำรวจเกี่ยวกับความต้องการผู้ปกครอง และนักเรียนในหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 13 ธันวาคม 2566)

...ครูผู้สอน พัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ที่ทันต่อยุคสมัยในปัจจุบัน โดยมีหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนรู้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 15 ธันวาคม 2566)

...ครู ต้องมีการทำวิจัยเพื่อสำรวจความต้องการของผู้เรียน ในความต้องการของผู้เรียนในด้านต่างๆ เช่น ความต้องการเรียนหลักสูตรใด ความต้องการในการเรียนกิจกรรมใดเป็นพิเศษ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 28 ธันวาคม 2566)

2.2 ผู้บริหารและครู สร้างความรู้ความเข้าใจกับครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โดยใช้ชุมชนเป็นฐานพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม ร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูให้เป็นนักคิดนวัตกรรม และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร และครูต้องมีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โดยเป็นหลักสูตรที่มีชุมชนร่วมพัฒนา ที่เหมาะกับการจัดการเรียนการสอน ร่วมกันพัฒนา นวัตกรรม และครูต้องเป็นผู้คิดนวัตกรรมที่เหมาะสม โดยการสร้างกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 15 ธันวาคม 2566)

2.3 ครู มีนวัตกรรมหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นควรตอบสนองความต้องการ ทรัพยากรบุคคล ที่มีคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเปิดสอนหลักสูตร ระยะสั้นของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครู ต้องมีสร้างนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการ ให้ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และมีการเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น ให้เป็นหลักสูตรทางเลือกและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2566)

3. ด้านคุณภาพผู้เรียน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าการพัฒนา นักเรียน นักศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถอ่านออกเขียนได้ ใช้หลักการคำนวณ เพื่อการวิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรม ที่เหมาะสมกับสาขาวิชาชีพ ควรมีแนวทางในการส่งเสริม อย่างไรบ้าง ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ความเห็นไว้ ดังนี้

3.1 ครู จัดให้มีและเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และฝึกทักษะจากการได้ลงมือปฏิบัติจริง และส่งเสริมการเรียนการสอน แบบ STEM ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครู มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Active Learning โดยเน้นให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 13 ธันวาคม 2566)

...ครู ต้องมีการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนแบบ STEM เพื่อเป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการวิเคราะห์ และสร้างนวัตกรรม ที่เกิดจากการเรียนรู้ในสาขาวิชานั้นๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 15 ธันวาคม 2565)

3.2 ครู จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ให้ผู้เรียนจัดทำโครงการ โครงการ การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสลงพื้นที่จริง สร้างสรรค์ผลงาน สิ่งประดิษฐ์เพื่อตอบโจทย์ชุมชน และสามารถ จำหน่ายได้ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครู ควรส่งเสริม และจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้จัดทำโครงการ โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตนเอง และนำโครงการ สิ่งประดิษฐ์นั้นไปใช้จริงในการลงพื้นที่ ดำเนินโครงการ และสามารถจำหน่าย สร้างรายได้ให้กับผู้เรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 15 ธันวาคม 2566)

3.3 ครู เน้นการคิดวิเคราะห์ และการสื่อสาร รวมถึงพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพ พัฒนาการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมต่อยอดที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างทักษะให้กับผู้เรียน สร้างสรรค์งานในด้านวิชาชีพที่สนใจตามความถนัด และบูรณาการเรียนรู้โดยรวมผู้เรียนหลากหลาย สาขาวิชา ให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทั้งใน และนอกชั้นเรียน โดยกิจกรรมควรคำนึงถึงความพร้อม ของผู้เรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครู ต้องวิเคราะห์ และการสื่อสารที่ดี รวมถึงพัฒนาสื่อการสอนให้มีคุณภาพ ตรงตามสาขาวิชาชีพของผู้เรียน โดยเน้นการคิดวิเคราะห์ สร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ ของผู้เรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2566)

...ครู ต้องเน้นการสร้างทักษะให้ผู้เรียนสร้างสรรค์งานในด้านวิชาชีพที่ตนเองสนใจ โดยการรวมผู้เรียนหลากหลายสาขาวิชามีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์งาน โดยกิจกรรมนั้นต้องคำนึงถึง ความพร้อมของผู้เรียนด้วย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 28 ธันวาคม 2566)

3.4 ครู ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดนิทรรศการวิชาการ การเข้าร่วมกิจกรรม ในหน่วยงานอื่น เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นในการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น ทั้งครูและนักเรียน นักศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครู ต้องส่งเสริมการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยน รวมถึงการจัดนิทรรศการวิชาการ เน้นการเข้าร่วมกิจกรรมของหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเป็นการรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อเป็นการพัฒนาตัวครู และนักเรียน นักศึกษา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2566)

4. ดำเนินกิจกรรมร่วมกับสังคม

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าการพัฒนาส่งเสริม ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา ให้มีจิตอาสาบริการในโครงการต่าง ๆ ของชุมชน ควรมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ ดังนี้

4.1 ผู้บริหาร ส่งเสริม และสร้างความเข้าใจในกิจกรรมต่างๆที่เป็นกิจกรรมบริการ ชุมชน โดยให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมบริการวิชาชีพต่อชุมชน อย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมในสถานศึกษาสอดแทรกการมีจิตอาสา จิตบริการ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ต้องส่งเสริม และสร้างความเข้าใจให้กับ ครู นักเรียน นักศึกษา ในการดำเนินกิจกรรมบริการต่างๆของสถานศึกษา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 13 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร ต้องให้ครู นักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมในการบริการวิชาชีพต่อชุมชน อย่างสม่ำเสมอ และจัดกิจกรรมในสถานศึกษาที่สอดแทรกเนื้อหาการมีจิตอาสา จิตบริการ ให้กับผู้ที่มีส่วนร่วม

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 15 ธันวาคม 2566)

4.2 ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้ ครู และนักเรียน นักศึกษามีแนวคิด ในการรับผิดชอบหน้าที่ในฐานะพลเมืองของชาติ /ความสำคัญของการมีจิตอาสาต่อสังคม ชุมชน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ควรมีการสร้างแรงบันดาลใจให้ ครู และนักเรียน นักศึกษา ให้มีแนวคิด ในการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ในฐานะพลเมืองของชาติ และเล็งเห็นความสำคัญ ของการมีจิตอาสาต่อสังคม ชุมชน เพื่อเป็นสร้างนิสัย ครู และนักเรียน นักศึกษาให้มีจิตอาสาเป็นนิสัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 15 ธันวาคม 2566)

4.3 ผู้บริหาร ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนจัดขึ้นตามความเหมาะสม ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ต้องส่งเสริมให้ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของทั้งภาครัฐ และเอกชน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 28 ธันวาคม 2566)

4.4 ผู้บริหาร ยกย่อง เชิดชูเกียรติผู้ที่เป็นแบบอย่างที่ดี/เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา ตามความเหมาะสม ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร มีการยกย่องเชิดชูเกียรติ โดยเป็นการมอบเกียรติบัตร หรือกล่าวชื่นชม ผู้ที่เป็นแบบอย่างที่ดี และผู้เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 13 ธันวาคม 2566)

4.5 ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา ดำเนินกิจกรรมFix it Center อย่างเป็นประจำ เน้นการประชาสัมพันธ์ และเพิ่มจำนวน สถานที่ในการให้บริการชุมชน เปิดศูนย์ ซ่อมสร้างเพิ่มเติมในชุมชน โดยให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมเป็นประจำ เพื่อสร้างตนให้มีจิตอาสาบริการ โดยให้ผู้เรียนลงบริการชุมชนของตนเองเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเอง เพื่อสร้างจิตอาสาให้กับผู้เรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร มีการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมFix it Center อย่างสม่ำเสมอ และเพิ่มจำนวนศูนย์บริการในชุมชนให้ทั่วถึง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา ร่วมกันดำเนินงานบริการชุมชนเป็นประจำ และมีการประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างการรับรู้ของบุคคลในชุมชน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 28 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร ครู มีการดำเนินกิจกรรมบริการชุมชน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมลงบริการ พื้นที่ชุมชนของตนเอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 13 ธันวาคม 2566)

5. ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าการพัฒนาให้วิทยาลัยมีอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอนบริการแก่ครู และผู้เรียนในสายอาชีพ ควรมีแนวทาง ในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ ดังนี้

5.1 ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงบประมาณ คำนึงถึง หรือจัดลำดับ ความสำคัญในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ควรมีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมจัดลำดับความสำคัญของวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นก่อนหลัง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 13 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร ต้องมีการวางแผนนโยบายการดำเนินงานด้านงบประมาณที่ชัดเจน และเหมาะสม

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 15 ธันวาคม 2566)

5.2 ผู้บริหารและครู ร่วมกันวางแผนในการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือให้เพียงพอ การเรียงลำดับความสำคัญ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ต้องให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงบประมาณ และเรียงลำดับ ความสำคัญในการจัดหา อุปกรณ์ เครื่องมือ ของแต่ละสาขาวิชาชีพ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2566)

...ครู มีการจัดลำดับความสำคัญ ของเครื่องมือ อุปกรณ์ ในสาขาวิชาชีพ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำเสนอฝ่ายบริหารในการจัดสรรงบประมาณ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2566)

5.3 ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้กับครูและผู้เรียนในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ อย่างคุ้มค่า และเกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอน สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ ของการมีอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่พร้อมต่อการจัดการเรียนรู้ และให้ความรู้และสร้างนิสัยในจัดเก็บ และดูแล รักษา อุปกรณ์ เครื่องมือ ให้พร้อมใช้งาน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร สร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญให้กับครู และผู้เรียน ในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน และวิธีการบำรุงรักษา เพื่อให้ใช้งาน ได้อย่างคุ้มค่า พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 13 ธันวาคม 2566)

5.4 ผู้บริหารและครู ให้ภาคเอกชนหรือสถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วม ในการสนับสนุนด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ ในแต่ละสาขาวิชาชีพ และทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกับสถานประกอบการด้านอุปกรณ์ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร และครู มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมมือกับสถานประกอบการ ในการสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ ในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาขึ้นๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 28 ธันวาคม 2566)

6. ด้านการยอมรับของสถานศึกษา

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าการส่งเสริมพัฒนาครูอาชีพศึกษาในการจัดการ เรียนรู้สำหรับผู้เรียนสายอาชีพ ได้อย่างเหมาะสม ควรมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ ดังนี้

6.1 ผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนา ความรู้ สม่ำเสมอ ประสาน ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ควรส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมความรู้ พัฒนาตนเองในสาขาวิชาชีพที่ตนเองสอนอย่างสม่ำเสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 13 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร ควรมีการประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนให้ความรู้ และการฝึกวิชาชีพของครู และผู้เรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 28 ธันวาคม 2566)

6.2 ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้ด้วยตนเอง / เข้ารับการพัฒนาในสาขาวิชาชีพของครูอย่างต่อเนื่อง Up Skill ครูผู้สอนร่วมมือกันพัฒนาตนเองในการสอนสายอาชีพให้ทันกับยุคสมัยปัจจุบัน และผู้สอนเรียนรู้พัฒนาตนเองจากศูนย์การเรียนรู้วิชาชีพ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ควรส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากการอบรมในหัวข้อที่ตนเองสนใจอยู่เสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 15 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร ควรมีการจัดอบรมครูในด้านพัฒนาตนเองในสาขาวิชาชีพ โดยเป็นการอบรมที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เพื่อทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2566)

...ครู มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาตนเอง และฝึกทักษะตนเองในสาขาวิชาชีพจากศูนย์การเรียนรู้ต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 28 ธันวาคม 2566)

6.3 ผู้บริหาร พัฒนาครูโดยขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยจัดหลักสูตรพัฒนาครูของสถานศึกษาในสาขาวิชาชีพนั้นๆ โดยการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ควรส่งเสริม และสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยร่วมจัดหลักสูตรพัฒนาครู เพื่อเป็นการพัฒนาครูของสถานศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพที่ตนเองสอน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 28 ธันวาคม 2566)

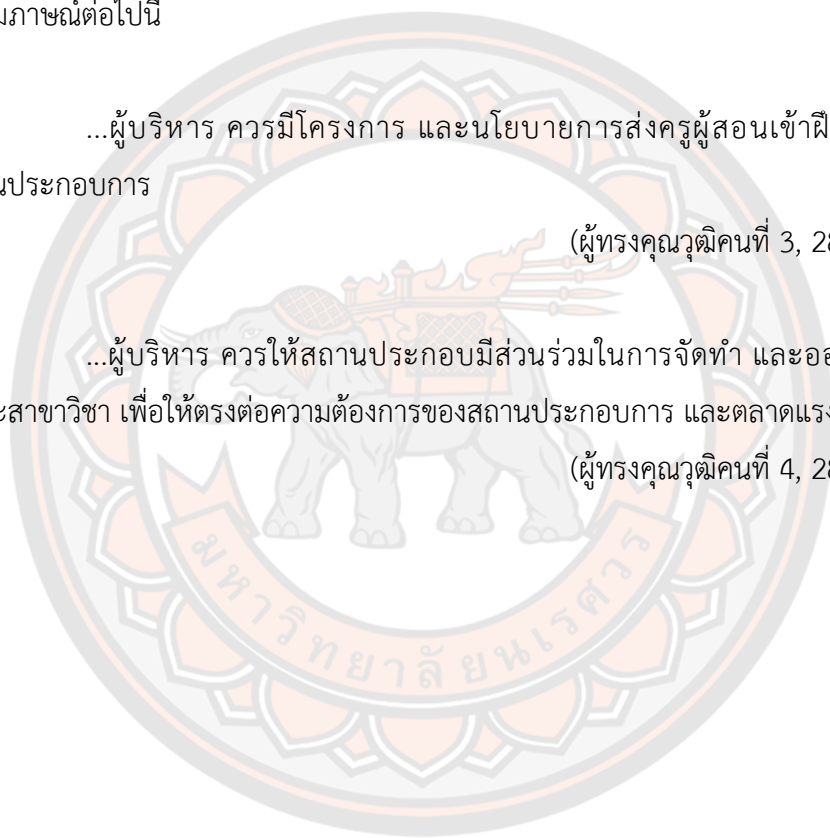
6.4 ผู้บริหาร จัดให้ครูผู้สอนมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ เพื่อนำองค์ความรู้และทักษะวิชาชีพ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน จัดทำหลักสูตร ร่วมกันกับสถานประกอบการ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหาร ควรมีโครงการ และนโยบายการส่งครูผู้สอนเข้าฝึกประสบการณ์ ในสถานประกอบการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหาร ควรให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดทำ และออกแบบหลักสูตร ในแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้ตรงต่อความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 28 ธันวาคม 2566)

ตาราง 12 แสดงแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัด
พิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
ท่านคิดว่าการกระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน การปฏิบัติงานของครู และบุคลากรของวิทยาลัย โดยมีความสำเร็จ ในการทำงาน เป็นเป้าหมาย ควรจะมีแนวทาง ในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหาร ปฏิบัติงานโดยการชี้แจงเป้าหมาย แนะนำแนวทาง จัดประชุมก่อนการดำเนินงานชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงาน 2. ผู้บริหาร รับฟังความคิดเห็นของคณะครู และทีมดำเนินงาน เน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน ใช้เหตุผล และสร้าง กระบวนการเรียนรู้ 3. ผู้บริหาร บริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล (หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความ คุ้มค่า) การปฏิบัติตน (ครองตน ครองคน ครองงาน) เป็นแบบอย่างที่ดี และบริหารจัดการการสื่อสารในองค์กร ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน 4. ผู้บริหาร เน้นการประเมินผลงานตามสภาพจริง เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติของครูและบุคลากรทาง ศึกษา

ตาราง 13 แสดงแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัด
พิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านครูและบุคลากร
ทางการศึกษา

ด้านครูและบุคลากร ทางการศึกษา	แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
ท่านคิดว่าการพัฒนาหลักสูตร ของวิทยาลัยเพื่อให้ตรงตาม ความต้องการของผู้เรียน ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีแนวทาง ในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารและครูผู้เกี่ยวข้อง จัดทำวิจัยสำรวจความคิดเห็น ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำผลสำรวจมาวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของยุคปัจจุบัน โดยเน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนรู้ 2. ผู้บริหารและครู สร้างความรู้ความเข้าใจกับครูเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ชุมชนเป็นฐานพัฒนาหลักสูตร ให้มีความยืดหยุ่น จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้ร่วม สร้างสรรค์นวัตกรรม ร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครู ให้เป็นนักคิดนวัตกรรม และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) 3. ครู มีนวัตกรรมหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นควรตอบสนอง ความต้องการ ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม และประเทศชาติ ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้นของสถานศึกษา

ตาราง 14 แสดงแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน

ด้านคุณภาพผู้เรียน	แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียน นักศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ อ่านออกเขียนได้ ใช้หลักการคำนวณ เพื่อการวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ นวัตกรรมที่เหมาะสมกับสาขาวิชาชีพ ควรมีแนวทางในการส่งเสริม อย่างไรบ้าง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครู จัดให้มีและเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดย เน้น ให้ ผู้ เรี ย น มี ส ่วน ร ่วม และฝึกทักษะจากการได้ลงมือปฏิบัติจริง และส่งเสริม การเรียนการสอนแบบ STEM 2. ครู จัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ให้ผู้เรียนจัดทำ โครงการ โครงการ การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสลงพื้นที่จริง สร้างสรรค์ผลงาน สิ่งประดิษฐ์เพื่อตอบโจทย์ชุมชน และสามารถจำหน่ายได้ 3. ครู เน้นการคิดวิเคราะห์ และการสื่อสาร รวมถึงพัฒนาสื่อ ให้มีคุณภาพ พัฒนาการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมต่อยอด ที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างทักษะให้กับผู้เรียน สร้างสรรค์งานในด้านวิชาชีพที่สนใจตามความถนัด และบูรณาการเรียนโดยรวมผู้เรียนหลากหลายสาขาวิชา ให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทั้งใน และนอกชั้นเรียน โดยกิจกรรมควรคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียน 4. ครู ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดนิทรรศการวิชาการ การเข้าร่วมกิจกรรมในหน่วยงานอื่น เพื่อรับฟังข้อคิดเห็น ในการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น ทั้งครูและนักเรียน นักศึกษา

ตาราง 15 แสดงแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม

ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม	แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
<p>ท่านคิดว่าการพัฒนาส่งเสริม ผู้บริหาร ครู และ นักเรียน นักศึกษา ให้มีจิตอาสาบริการในโครงการต่างๆ ของชุมชน ควรมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหาร ส่งเสริม และสร้างความเข้าใจในกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นกิจกรรมบริการชุมชน โดยให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมบริการวิชาชีพ ต่อชุมชน อย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมในสถานศึกษาสอดแทรก การมีจิตอาสา จิตบริการ 2. ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้ ครู และนักเรียน นักศึกษา มีแนวคิดในการมีรับผิดชอบต่อหน้าที่ในฐานะพลเมือง ของชาติ /ความสำคัญของการมีจิตอาสาต่อสังคม ชุมชน 3. ผู้บริหารส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานต้นสังกัด หรือ หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และเอกชน จัดขึ้น ตามความเหมาะสม 4. ผู้บริหาร ยกย่อง เชิดชูเกียรติผู้ที่ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาตามความเหมาะสม 5. ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา ดำเนินกิจกรรม Fix it Center อย่างเป็นประจำ เน้นการประชาสัมพันธ์ และเพิ่มจำนวน สถานที่ในการให้บริการชุมชน เปิดศูนย์ซ่อมสร้างเพิ่มเติมในชุมชน โดยให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมเป็นประจำ เพื่อสร้างตนให้มีจิตอาสา บริการ โดยให้ผู้เรียนลงบริการชุมชนของตนเอง เพื่อพัฒนาชุมชนของตนเอง เพื่อสร้างจิตอาสาให้กับผู้เรียน

ตาราง 16 แสดงแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา

ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรม ของสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
<p>ท่านคิดว่าการพัฒนาให้วิทยาลัย มีอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่พร้อม ต่อการจัดการเรียนการสอนบริการ แก่ครู และผู้เรียนในสายอาชีพ ควรมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไร บ้าง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงบประมาณ คำนึงถึง หรือจัดลำดับความสำคัญในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ 2. ผู้บริหารและครู ร่วมกันวางแผนในการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือให้เพียงพอ การเรียงลำดับความสำคัญ 3. ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้กับครูและผู้เรียน ในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมืออย่างคุ้มค่า และเกิด ประสิทธิภาพ ต่อ การจัดการเรียน การสอน สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการมีอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่พร้อมต่อการจัดการเรียนรู้ และให้ความรู้ และสร้างนิสัยในจัดเก็บและดูแล รักษา อุปกรณ์ เครื่องมือ ให้พร้อมใช้งาน 4. ผู้บริหารและครู ให้ภาคเอกชนหรือสถานประกอบการ เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ ในแต่ละสาขาวิชาชีพ และทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกับสถานประกอบการด้านอุปกรณ์

ตาราง 17 แสดงแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการยอมรับของสถานศึกษา

ด้านการยอมรับของสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
<p>ท่านคิดว่า การส่งเสริมพัฒนาครูอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนรู้ สำหรับ ผู้เรียน สาย อา ชี พ ได้อย่างเหมาะสม ควรมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนา ความรู้ สม่่าเสมอ ประสานความร่วมมือในการจัดการเรียน การสอนร่วมกับสถานประกอบการ 2. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้ด้วยตนเอง / เข้ารับ การพัฒนาในสาขาวิชาชีพของครูอย่างต่อเนื่อง Up Skill ครูผู้สอนร่วมมือกันพัฒนาตนเองในการสอนสายอาชีพ ให้ทันกับยุคสมัยปัจจุบัน และผู้สอนเรียนรู้พัฒนาตนเอง จากศูนย์การเรียนรู้วิชาชีพ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ 3. ผู้บริหาร พัฒนาครูโดยขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัย จัดหลักสูตรพัฒนาครูของสถานศึกษาในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ โดยการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) 4. ผู้บริหาร จัดให้ครูผู้สอนมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในสถานประกอบการ เพื่อนำองค์ความรู้และทักษะวิชาชีพ มาใช้ในการจัดการเรียน การสอนในชั้นเรียน จัดทำหลักสูตรร่วมกันกับสถานประกอบการ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษา ภาพลักษณ์ ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ในภาพรวม พบว่าภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการยอมรับของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย สนับสนุนให้มีการเผยแพร่การดำเนินงานของวิทยาลัย ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะของครู บุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย มีความสามารถกระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ครูและบุคลากรของวิทยาลัย โดยมีความสำเร็จเป็นเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการติดตามผู้เรียน จัดหาทุนสำหรับผู้เรียน และแก้ปัญหา พฤติกรรมผู้เรียนที่ไม่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัยให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ในการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียน นักศึกษา มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ นักเรียน นักศึกษา มีสมรรถนะวิชาชีพตามสาขาวิชาที่เรียนในวิทยาลัย และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความสามารถอ่านออก เขียนได้ ใช้หลักการคำนวณเพื่อการวิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสมกับสาขาวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ คือ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรม โครงการที่เป็นการสร้าง ประโยชน์ให้กับชุมชน สังคมอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมโครงการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอาชีวศึกษาอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา มีจิตอาสา บริการในโครงการต่างๆของชุมชน อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาลัย มีบรรยากาศอาคารสถานที่มีความร่มรื่น สวยงาม สะอาด สะดวก และสิ่งแวดล้อมของวิทยาลัยที่เอื้อต่อผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ วิทยาลัย มีสำนักงานฝ่ายต่างๆ ที่อำนวยความสะดวก แก่บุคลากร และผู้ที่มาติดต่อวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิทยาลัย มีอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่มีพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน บริการแก่ครูและผู้เรียนในสายอาชีพ อยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการยอมรับของสถานศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาลัยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารยึดหลักความถูกต้องในการดำเนินงานโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิทยาลัยส่งเสริมพัฒนาครูอาชีพศึกษาในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนสายอาชีพได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 4 คน มีแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า

2.1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติงานและมีแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน ให้ความสำคัญกับคณะดำเนินงาน เน้นการมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ใช้หลักเหตุ และผลในการดำเนินงาน

2.2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เกี่ยวข้องควรมีการจัดทำวิจัยสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของยุคปัจจุบัน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.3 ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า ครูควรเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และฝึกทักษะจากการได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เน้นให้ผู้เรียนจัดทำโครงงาน โครงการ การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสลงพื้นที่จริง สร้างสรรค์ผลงาน และครูควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดนิทรรศการวิชาการ การเข้าร่วมกิจกรรมในหน่วยงานอื่น เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นในการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น ทั้งครู และนักเรียน นักศึกษา

2.4 ด้านทำกิจกรรมร่วมกับสังคม พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริม และสร้างความเข้าใจ ในกิจกรรมต่างๆที่เป็นกิจกรรมบริการชุมชน โดยให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมบริการวิชาชีพต่อชุมชน จัดกิจกรรมในสถานศึกษาสอดแทรกการมีจิตอาสา จิตบริการ ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้ ครู และนักเรียน นักศึกษา เห็นความสำคัญของการมีจิตอาสาต่อสังคม ชุมชน และผู้บริหารส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมถึงผู้บริหารควรยกย่อง เชิดชูเกียรติผู้ที่เป็นแบบอย่างที่ดี

2.5 ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงบประมาณ ที่คำนึงถึงความสำคัญในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ โดยให้ครูมีส่วนร่วมกันวางแผนในการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือให้เพียงพอ

2.6 ด้านการยอมรับของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาความรู้ อยู่สม่ำเสมอ สร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ ส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เข้ารับการพัฒนาในสาขาวิชาชีพของครูอย่างต่อเนื่อง และจัดให้ครูผู้สอนมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ เพื่อนำองค์ความรู้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. จากการศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม พบว่า ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน

1.1 ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คณะผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคมอย่างสม่ำเสมอ โดยการให้ความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆกับชุมชน ผ่านโครงการจิตอาสา บริการชุมชน ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอาชีวศึกษา มีจิตอาสาบริการที่เป็นการสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคม สอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน ของโคเฮน และอัฟฮอฟ (1981, อ้างถึงใน ชาญชัย ธรรมศิลป์, 2556, น. 16) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน ว่าสมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง 4 มิติ ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไร และทำอย่างไร 2. การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ตัดสินใจ 3. การมีส่วนร่วม ในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ โดยสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนของชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือ และเข้ามามีอิทธิพล ต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา รวมถึงได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา นั้นอย่างเสมอภาค สอดคล้องกับแนวคิดของ นริศ สุคันธวรรณ์ (2560, น. 61-63) ที่กล่าวว่า ภาพลักษณ์ด้านสังคมและชุมชนของสถานศึกษา คือ มีความใกล้ชิดกับชุมชน (Community Based) เน้นให้ผู้เรียนบำเพ็ญประโยชน์ มีจิตอาสาต่อสังคมชุมชนผ่านโครงการต่าง ๆ อาทิ โครงการ (Fix it Center) เช่นการให้บริการตรวจเช็คสภาพรถยนต์ ซ่อมเครื่อง ใช้ไฟฟ้าฟรี

สอนอาชีพให้กับชุมชน 108 อาชีพ เพื่อสร้างงานให้กับชุมชน สร้างนวัตกรรม หรือ สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ให้กับชุมชนและสังคม โครงการอาชีพจะร่วมด้วยช่วยประชาชน เช่น ช่วยซ่อมแซมยานพาหนะในช่วงเทศกาลต่าง ๆ เช่น ทาสีห้องเรียน บริจาคอุปกรณ์ IT ให้กับโรงเรียนที่ขาดแคลน สร้างโรงเรียนสนามเด็กเล่น ทำอาหารเลี้ยงเด็กยากไร้ และในกรณีภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น น้ำท่วมจะไปสร้างห้องน้ำ สร้างบ้านลอยน้ำ โดดเด่นด้านการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้กับชุมชน มีส่วนร่วมบริการวิชาชีพ ให้กับ ชุมชน และ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยร่วมมือกับ สถานประกอบการ เล็ก SMEs (Small and Medium Enterprise) สอดคล้องกับแนวคิดของ มงคล แก้วรอด (2564, น. 114-115) ที่กล่าวว่า ด้านการให้บริการสังคมและชุมชนของสถานศึกษา คือมีความใกล้ชิดกับชุมชน (Community Base) ได้ช่วยเหลือสังคมผ่านโครงการต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทียนชัย นาคแผ่น (2561) เรื่อง ความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปทุมธานี พบว่า ด้านความรับผิดชอบต่อสาธารณะประโยชน์ อยู่ในระดับสูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฝน บุษบา (2564) เรื่อง ภาพลักษณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจรับนักศึกษา ฝึกสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ พบว่า เรื่องเกี่ยวกับนักศึกษามีจิตอาสาในการช่วยเหลือผู้อื่น อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับสูงสุด

1.2 ด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษา จัดทำหลักสูตร และกิจกรรมวิชาการที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการนักเรียน นักศึกษา แต่ละสาขาวิชาชีพ จึงส่งผลให้นักเรียน นักศึกษา บางส่วนขาดการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์นวัตกรรม ในสาขาวิชาชีพของตนเอง รวมถึงระบบการดูแลนักเรียน นักศึกษา มีความยืดหยุ่น จึงส่งผลต่อพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษา เช่น การตรงต่อเวลา การแต่งกาย ความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งขาดทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยี การแก้ไขปัญหา และความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวคิดของอุดมสิน คันธภูมิ (2558) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน คือ คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับแนวคิดของ กลองกรณ์ จ้าวตระกูล (2561) ที่กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน คือ คุณลักษณะที่มีในตัวผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรม ของผู้เรียน จึงเป็นผลที่เกิดจากศักยภาพ และคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษา และคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู

2. จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัด พิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัด พิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติงาน และมีแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน ให้ความสำคัญกับคณะดำเนินงาน เน้นการมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ใช้หลักเหตุ และผลในการดำเนินงานซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มลฤดี สวนดี (2565, น. 18-19) ที่กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของทักษะผู้บริหารสถานศึกษา คือ การบริหารมีทักษะสำคัญ โดยมีรูปแบบ ทักษะในการบริหารที่หลากหลาย ความสำคัญในการกระจายอำนาจ การมอบหมาย มอบอำนาจ เป็นการขับเคลื่อนนโยบายและกำหนดทิศทาง การจัดการที่มีรูปแบบอย่างเป็นระบบ มีรูปแบบ ขั้นตอนกติกา และวิธีดำเนินการ บทบาทของผู้บริหารมีทักษะสำคัญเชิงเทคนิค 19 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ ทักษะเชิงมนุษยศาสตร์ความสามารถที่จะทำงานกับคนอื่น ได้ทักษะเชิงมนทัศน์ ความสามารถในการจัดการองค์กรโดยภาพรวม ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ และทักษะใหม่ๆ ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ทักษะในการบริหารจึงถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ ได้นอกจากนั้นทักษะ ยังสามารถทำให้ผู้บริหารให้มีศักยภาพพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง ได้อีกด้วย และสอดคล้อง กับแนวคิดของ วัชรภรณ์ คงเกิด (2561, น. 30-31) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจ ในการปฏิรูปการศึกษา และเป็นบุคคลสำคัญที่จะนำพาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในการบริหาร จัดการ โดยใช้กระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่จะนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ เพราะเป็นผู้ที่ได้รับ การมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่และทำหน้าที่บริหารทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และการเป็นผู้บริหารที่ดีนั้นจะต้องเข้าใจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา และชุมชน เพื่อกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการ ของสถานศึกษาและชุมชนบังเกิดผลดี และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องรู้จักศาสตร์ และศิลป์ในการบริหารงานอันจะนำมาซึ่งความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์หลักของสถานศึกษา

2.2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดทำวิจัยสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้อง กับเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของยุคปัจจุบัน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว เพื่อเป็นการจัดการเรียนการสอน ที่ตรงกับยุคการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร ครูให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการจัดการเรียน การสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เพื่อสร้างนวัตกรรมที่ทันสมัยในสาขาวิชาชีพของตนเอง พัฒนาหลักสูตร ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเป็นหลักสูตรที่ยืดหยุ่นต่อการจัดการเรียนการสอน สื่อการสอน สร้างแหล่งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเป็นการรวมความคิด วิธีการที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปฏิญญา สังขนันท์

(2560, น. 20) ที่กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ วิธีการต่างๆที่ทำให้เกิดหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงซึ่งใช้วิธีการที่หลากหลาย ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระของหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน และสังคมต่อไปในอนาคต

2.3 ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า ครูควรเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และฝึกทักษะจากการได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เน้นให้ผู้เรียนจัดทำโครงงาน โครงการ การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสลงพื้นที่จริง สร้างสรรค์ผลงาน และครูควรมีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดนิทรรศการวิชาการ การเข้าร่วมกิจกรรมในหน่วยงานอื่น เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นในการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น ทั้งครู และนักเรียน นักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน โดยครูเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สร้างทักษะให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์งานในสาขาวิชาชีพของตนเองตามถนัด รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bonwell & Eison (1991) ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรม Active Learning ก่อให้เกิดกระบวนการคิดระหว่างดำเนินกิจกรรม และผู้เรียนกล้าแสดงออก ซึ่งมีกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อ แก้ไขปัญหา โดยมีกระบวนการเรียนรู้ จากการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งผู้เรียนได้ ใช้กระบวนการคิดขั้นสูงได้แก่ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินผล ทำให้เกิดความมั่นใจในการจะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Bean (2011) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ Active Learning ช่วยเปลี่ยน ผู้เรียนจากการนั่งฟังอย่างเฉย ๆ ให้เป็นผู้เรียนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัย นนทลี พรธาดาวิทย์ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning ช่วยพัฒนานักศึกษาด้านทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเข้าใจ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า Active Learning ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิด ที่เกิดจากการได้ทดลองทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง

2.4 ด้านทำกิจกรรมร่วมกับสังคม พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริม และสร้างความเข้าใจ ในกิจกรรมต่างๆที่เป็นกิจกรรมบริการชุมชน โดยให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมบริการ วิชาชีพต่อชุมชน จัดกิจกรรมในสถานศึกษาสอดแทรกการมีจิตอาสา จิตบริการ ผู้บริหาร สร้างแรงบันดาลใจให้ ครู และนักเรียน นักศึกษา เห็นความสำคัญของการมีจิตอาสาต่อสังคม ชุมชน และผู้บริหารส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมถึงผู้บริหารควรยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

การดำเนินกิจกรรมร่วมกับสังคม เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในการให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมกับกิจกรรมของสังคม เพื่อเป็นการให้ความสำคัญกับชุมชน เกิดความใกล้ชิดระหว่างสังคมกับสถานศึกษา ส่งเสริมวิชาชีพให้กับ นักเรียน นักศึกษา ปลูกฝังให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา มีจิตอาสา และรับผิดชอบต่อสังคม เป็นการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษา และบุคคลในชุมชนไปพร้อมๆกัน สร้างเครือข่ายระหว่างชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิเพ็ญ เพ็ชรขาว (2558, น. 12) ได้กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร เป็นความมุ่งหมายบทบาท หน้าที่ขององค์กรที่จะปฏิบัติ ตามพันธะสัญญาในการดำเนิน ธุรกิจอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ควบคู่ไปกับการมุ่งแสวงหากำไร ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ทั้งพนักงาน ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น รวมไปถึงชุมชนและสังคมโดยรวมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าในธุรกิจ เศรษฐกิจ และสังคมอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแนวคิดของนรากร งามสมัย (2564) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือการเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการคิด มีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์เพื่อพัฒนาหน่วยงานให้เกิดคุณภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การบริหารจัดการกิจกรรมนักเรียนประสบผลสำเร็จ คือ การมีส่วนร่วมคิด มีส่วนร่วมวางแผน มีส่วนร่วมดำเนินการ มีส่วนร่วมประเมินผล มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

2.5 ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงบประมาณ ที่คำนึงถึงความสำคัญในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ โดยให้ครูมีส่วนร่วมกันวางแผนในการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือให้เพียงพอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก อุปกรณ์ เครื่องมือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับครู และเป็นสื่อการสอนที่สำคัญต่อ นักเรียน นักศึกษา ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาชีพของสถานศึกษา ครูมีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัย และตรงต่อความต้องการของสาขาวิชาชีพจะส่งผลต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และนักเรียน นักศึกษา มีคุณภาพจากการเรียนการสอนที่ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัย และตรงต่อสาขาวิชาชีพ โดยการจัดสรรอุปกรณ์ของผู้บริหาร และครูที่เป็นระบบมีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของอุปกรณ์ เครื่องมือของแต่ละสาขาวิชาชีพ มีส่วนร่วมกันในการดำเนินการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จุรีพร มุลณี (2565, น. 41) ได้กล่าวไว้ว่า การใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย คือ การที่ครูมีการ นำเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น มีการบรรยาย การใช้คำถามที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และแสดงความคิดเห็น ครูนำเสนอวิธีการใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ ๆ การใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์สร้างความสนใจในการจัดการเรียนการสอน

การแสดงความรักหรือรื้อฟื้น และความมีชีวิตชีวาในการสอน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนเกิดประสบการณ์จริง สามารถเรียนรู้จากสิ่งรอบตัวแล้วนำมาบูรณาการ ให้เกิดเป็นองค์ความรู้ในตัวเอง สร้างบรรยากาศที่กระตุ้น ให้นักเรียนเกิดการเรียนการสอนมีความสุข พร้อมทั้งจะค้นคว้าศึกษาหา ความรู้สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในระหว่างเรียนการสอนเพื่อปลูกฝัง ความดีงามให้เกิดขึ้นภายในตัวนักเรียน

2.6 ด้านการยอมรับของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูมีการพัฒนาความรู้อยู่เสมอ สร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน ร่วมกับสถานประกอบการ ส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เข้ารับการพัฒนาในสาขาวิชาชีพ ของครูอย่างต่อเนื่อง และจัดให้ครูผู้สอนมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ เพื่อนำองค์ความรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การพัฒนาตนเองของผู้บริหาร ครูในด้านความสามารถ ในการบริหาร การสอน เป็นส่วนที่สำคัญในการพัฒนานักเรียน นักศึกษาให้มีคุณภาพ และเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ สร้างความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมมือกัน พัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ที่ทันต่อยุคสมัยในปัจจุบัน เพื่อการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน นักศึกษา ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปใช้ในสาขาวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา และเป็นผู้ที่มีความพร้อม ในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จตุพร ชาตชาติตรี (2561, น. 16) ได้กล่าวไว้ว่า ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรมทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีจึงเป็นภาระ ที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้ประสิทธิภาพซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความ เปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบ การทำงาน ให้มีความสำคัญกับความสัมพันธ์ ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และนอกองค์กรให้ความสนใจ ต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปรับเปลี่ยน เนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอนส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยี มาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะที่เตรียม เป็นที่ยอมรับของชาติอื่น และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษา และแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรมีการร่วมมือ ประชุม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนแนวคิดเรื่องการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

1.2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรจัดอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในด้านการตัดสินใจศึกษาต่อของผู้เรียนอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กลองกรณ์ จ้าวตระกูล. (2561). การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ความร่วมมือขององค์กรภาครัฐและเอกชน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า. สืบค้น 9 มีนาคม 2567, สืบค้นจาก <http://backoffice.thaiedresearch.org>.
- จตุพร ชาติชาติ. (2561). การพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนโสมภาพพัฒนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- จตุพร มุณี. (2565). ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- เจริญขวัญ ด่านพัฒนานุรักษ์. (2565). การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม. *Journal of Modern Learning Development*, 7(7), 297-308.
- ชาญชัย ธรรมศิลป์. (2556). ความเป็นผู้นำของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน อำเภอภูพาน จังหวัดพะเยา ต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เทียนชัย นาคแผ่น. (2561). ความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 4 ปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธีรศักดิ์ อุปไมยอิชัย และสุชาติ บางวิเศษ. (2563). การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ธนาเพลส.
- นฤมล คาถา. (2564). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาพลักษณ์โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาการจัดการเรียนรู้. *วารสารวิจัย UTK ราชชมงคลกรุงเทพ*, 11(1), 85-94.
- นรากร งามสมัย. (2564). แนวทางการจัดกิจกรรมนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียนพหุวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

- นริศ สุกันธวรรตน์. (2560). กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์สถานศึกษาอาชีวศึกษาตามกรอบแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์).
พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปริญญญา สังขนันท์. (2560). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวที่บ้านลาดเป้งของโรงเรียนวัดลาดเป้ง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ปราการ อนุศาสนะนันท์. (2562). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในบริบทประเทศไทย 4.0 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พจน์ ใจหาญสุขกิจ. (2556). IMAGE IS POWER พลังแห่งภาพลักษณ์.
กรุงเทพฯ: ฐานมีเดีย เน็ตเวิร์ค.
- พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ชยรัตน์. (2558). การบริหารการศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 4(2), 322.
- มงคล แก้วรอด. (2564). การศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อภาพลักษณ์อาชีวศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1. วารสารวิจัยและนวัตกรรมการอาชีวศึกษา, 5(1), 114-115.
- มนสิข สิริสมบูรณ์. (2563). มโนทัศน์การสร้างภาพลักษณ์องค์การ. วารสารบัณฑิตวิทยาลัยพิษณุพนธ์, 15(1), 150-160.
- มลฤดี สวนดี. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วรวรรณ องค์กรุทธิรักษา. (2561). การบริหารภาพลักษณ์และเอกลักษณ์ที่พึงประสงค์ของลินค้ำและองค์กร (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัช ลภิตรัตน์กุล. (2540). การประชาสัมพันธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิศรุต เหล่ามาลา. (2561). ภาพลักษณ์ของโรงเรียนกบินทร์บุรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์).
ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชรภรณ์ คงเกิด. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- ศศิเพ็ญ เพ็ชรขาว. (2558). *การมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของพนักงานระดับปฏิบัติการ ธนาคารกรุงไทยจำกัด มหาชน ในจังหวัดราชบุรีกาญจนบุรี และนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถิตพร เขาวนชัย. (2561). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา*. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมชาติ กิจจรวยง. (2561). *กลยุทธ์ทางการตลาดสำหรับผู้บริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สมาร์ทไลฟ์.
- สายฝน ชูชา. (2564). *ภาพลักษณ์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่ส่งผลต่อการตัดสินใจรับนักศึกษาฝึกสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สิทธิชัย เมเทศศิริ. (2561). *ภาพลักษณ์ของโรงเรียนพลอยจาดูรจินดาตามทัศนะของผู้ปกครอง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุธิดา โต๊ะลง และ สุรัชย์ ลิกขาบัณฑิต. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนอิสลาม สังกัดกรุงเทพมหานคร*. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47(2) , 470-490.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.
- สัมมนา ธนนิธย์. (2556). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สัมฤทธิ์ จำนงค์. (2559). *ภาพลักษณ์องค์กรและนวัตกรรมที่ส่งผลต่อความภักดีของผู้ใช้บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ ในประเทศในเขตกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). *การประชาสัมพันธ์ทฤษฎีและปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 – 2580*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

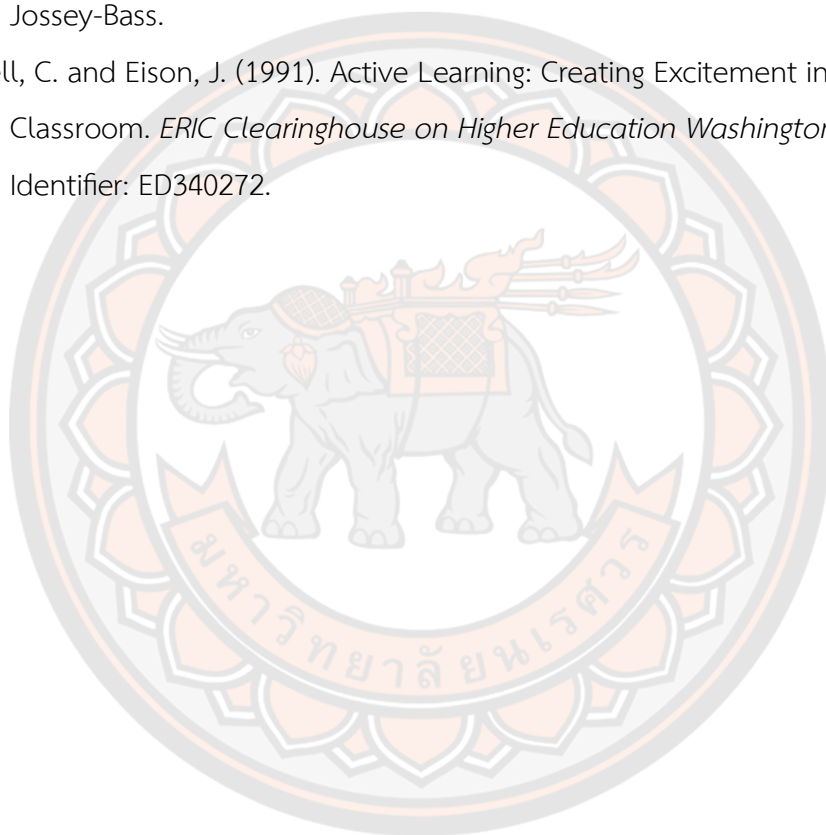
สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*.

สืบค้น 29 มีนาคม 2566, สืบค้นจาก <https://dictionary.orst.go.th/>

อุดมสิน คันธภูมิ. (2558). *การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุซงฎิบัณฑิต)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Bean, J. C. (2011). *Engaging Ideas: The Professor's Guide to Integrating Writing, Critical Thinking and Active Learning in the Classroom*. (2ed.). San Francisco: Jossey-Bass.

Bonwell, C. and Eison, J. (1991). *Active Learning: Creating Excitement in the Classroom*. *ERIC Clearinghouse on Higher Education Washington DC*. ERIC Identifier: ED340272.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

**รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารวิจัย
และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัดดา อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารวิจัย
และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ดร.เจตนา พงษ์พยุหะ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

1. นายสุวัฒน์ชัย ศรีสุพัฒนะกุล ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3
2. นางทิพย์วรรณ อุ่ทรัพย์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
3. นายสุริยา ยะโส ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
4. นายเดชา พลกันยิม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แบบสอบถาม

ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของ นายนฤเบศ เชาวน์พานิช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เชาวน์ชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชื่อวิทยาลัย เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเติมคำตอบและแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ข้อคำถาม จำนวน 47 ข้อ

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใด ๆ ทั้งสิ้นและขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

นายนฤเบศ เชาวน์พานิช

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามสภาพความเป็นจริง

1. ชื่อวิทยาลัย
  - วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก
  - วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก
  - วิทยาลัยพัฒนวิชาการบึงพระพิษณุโลก
  - วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก
  - วิทยาลัยเทคนิคสองแคว
  - วิทยาลัยการอาชีพนครไทย
2. เพศ
  - ชาย
  - หญิง
3. ตำแหน่ง
  - ผู้บริหารสถานศึกษา
  - ครูผู้สอน
4. ประสบการณ์การทำงาน
  - น้อยกว่า 5 ปี
  - 5 – 10 ปี
  - มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามระดับความคิดเห็นช่องใดช่องหนึ่ง ที่คิดว่าตรงกับตนเองมากที่สุด โดยกำหนดการให้ระดับคะแนนมีความหมายในการตอบแต่ละช่อง ดังนี้

- 5 หมายถึง มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับภาพลักษณ์ของ สถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
ด้านผู้บริหารสถานศึกษา						
1.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย นำองค์ความรู้ทางการบริหารมาใช้ในการบริหารวิทยาลัยอย่างเหมาะสม					
2.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการบริหารวิทยาลัย					
3.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยนำเทคโนโลยีใหม่ๆเข้ามาใช้ในการบริหารวิทยาลัย					
4.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย มีความสามารถกระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ครูและบุคลากรของวิทยาลัยโดยมีความสำเร็จเป็นเป้าหมาย					
5.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นที่ยอมรับของครู บุคลากรทางการศึกษาของวิทยาลัย ชุมชน และสังคม					
6.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย บริหารงานวิทยาลัยด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้					
7.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะของครู บุคลากรทางการศึกษา					
8.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย สนับสนุนให้มีการเผยแพร่การดำเนินงานของวิทยาลัยต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง					
9.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย สนับสนุนจัดโครงการสอนอาชีพระยะสั้นที่ดำเนินการเพื่อชุมชนและสังคม					

ข้อ	รายการ	ระดับภาพลักษณ์ของ สถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา						
10.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ					
11.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้ระบบอาชีวศึกษาในมิติต่างๆ					
12.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัยให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้					
13.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการวัดประเมินผลอย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล					
14.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน ด้าน ความ ประ พ ฤ ตี การปฏิบัติหน้าที่ และการแต่งกาย					
15.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนในวิทยาลัย					
16.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาการวัดประเมินผลอย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย					
17.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการติดตามผู้เรียน จัดหาทุนสำหรับผู้เรียน และแก้ปัญหาพฤติกรรมผู้เรียนที่ไม่พึงประสงค์					
ด้านคุณภาพผู้เรียน						
18.	นักเรียน นักศึกษา มีความตั้งใจเพียรพยายาม ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบของวิทยาลัย และพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของวิทยาลัย					
19.	นักเรียน นักศึกษา ปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบ และมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของวิทยาลัย					

ข้อ	รายการ	ระดับภาพลักษณ์ของ สถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
20.	นักเรียน นักศึกษา แต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของวิทยาลัย					
21.	นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้ที่มีสติปัญญา ขยันใฝ่หาความรู้ ทักษะวิชาชีพ					
22.	นักเรียน นักศึกษา มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเอง					
23.	นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้ที่มีกิริยาอ่อนน้อมถ่อมตนต่อพ่อแม่ และครู					
24.	นักเรียน นักศึกษา มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น					
25.	นักเรียน นักศึกษา มีจิตอาสาบริการชุมชน ครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียน					
26.	นักเรียน นักศึกษา มีสมรรถนะวิชาชีพตามสาขาวิชาที่เรียนในวิทยาลัย และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข					
27.	นักเรียน นักศึกษา สามารถคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนในวิทยาลัย					
28.	นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความสามารถอ่านออกเขียนได้ ใช้หลักการคำนวณเพื่อการวิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสมกับสาขาวิชาชีพ					
ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม						
29.	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมโครงการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนเป็นประจำ					
30.	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมโครงการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอาชีวศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
31.	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา มีจิตอาสาบริการใน โครงการต่างๆของชุมชน					
32.	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมโครงการที่เป็นการสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน สังคมโดยรอบวิทยาลัย					

ข้อ	รายการ	ระดับภาพลักษณ์ของ สถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
33.	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรม โครงการ ที่เป็นการสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน สังคมอย่าง ต่อเนื่อง					
ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา						
34.	วิทยาลัย มีบรรยากาศอาคารสถานที่มีความร่มรื่น สวยงาม สะอาด สะดวก และสิ่งแวดล้อมของวิทยาลัย ที่เอื้อต่อผู้เรียน					
35.	วิทยาลัย มีสำนักงานฝ่ายต่างๆ ที่อำนวยความสะดวก แก่บุคลากร และผู้ที่มาติดต่อวิทยาลัย					
36.	วิทยาลัย พัฒนาห้องเรียนวิชาชีพที่จัดการเรียนการสอนใน สาขาวิชาให้มีความทันสมัย					
37.	วิทยาลัย มีสำนักงานฝ่ายต่างๆ มีความโดดเด่นสะอาด ทันสมัย และปลอดภัย					
38.	วิทยาลัย มีแนวทางการปฏิบัติงานให้แก่ครูและบุคลากรใน วิทยาลัยอย่างชัดเจน					
39.	วิทยาลัย มีการกำหนดค่านิยมของวิทยาลัยให้กับครู และบุคลากรในวิทยาลัย					
40.	วิทยาลัย มีอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่มีพร้อมต่อการจัดการ เรียนการสอนบริการแก่ครูและผู้เรียนในสายอาชีพ					
ด้านการยอมรับของสถานศึกษา						
41.	ผู้บริหารกำหนดโครงสร้างการบริหารงานแต่ละฝ่ายอย่าง ชัดเจน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน					
42.	ผู้บริหารยึดหลักความถูกต้องในการดำเนินงานโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้					
43.	ผู้บริหารใช้หลักคุณธรรมดำเนินงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ ของวิทยาลัย					

ข้อ	รายการ	ระดับภาพลักษณ์ของ สถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
44.	วิทยาลัยส่งเสริมพัฒนาครูอาชีพศึกษาในการจัดการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียนสายอาชีพได้อย่างเหมาะสม					
45.	วิทยาลัยส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนสายอาชีพให้มีทักษะวิชาชีพ ตรงตามสมรรถนะวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ					
46.	วิทยาลัยได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติจากภายนอก					
47.	วิทยาลัยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน					

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของ นายนฤเบศ เชาวน์พานิช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เชาวน์ชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

2. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาแนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้

นายนฤเบศ เชาวน์พานิช

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. ชื่อ - สกุล .....
1. ตำแหน่ง .....
2. สังกัด/หน่วยงาน .....
3. ประสบการณ์การทำงาน .....
4. วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์ .....
5. เวลาที่สัมภาษณ์ .....
6. สถานที่ .....
7. หมายเลขโทรศัพท์ .....

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา

ท่านคิดว่าการกระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรของวิทยาลัย
โดยมีความสำเร็จในการทำงานเป็นเป้าหมาย ควรมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

ท่านคิดว่าการพัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัยเพื่อให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน
ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. ด้านคุณภาพผู้เรียน

ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียน นักศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถอ่านออกเขียนได้ ใช้หลักการคำนวณเพื่อการวิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสมกับสาขาวิชาชีพ ควรมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม

ท่านคิดว่าการพัฒนาส่งเสริม ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา ให้มีจิตอาสาบริการ ในโครงการต่างๆของชุมชน ควรมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา

ท่านคิดว่าการพัฒนาให้วิทยาลัยมีอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน บริการแก่ครู และผู้เรียนในสายอาชีพ ควรมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

6. ด้านการยอมรับของสถานศึกษา

ท่านคิดว่าการส่งเสริมพัฒนาครูอาชีพศึกษาในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนสายอาชีพ ได้อย่างเหมาะสม ควรมีแนวทางในการส่งเสริมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ
ที่มีต่อแบบสอบถาม ภาพลักษณ์ ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย

ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความตรงเชิงเนื้อหาด้วยค่า IOC

ข้อ	ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
ด้านผู้บริหารสถานศึกษา						
1.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย นำ องค์ความรู้ทางการบริหารมาใช้ในการบริหาร วิทยาลัยอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย มี วิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการบริหารวิทยาลัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย มี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการบริหารวิทยาลัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย มีความสามารถกระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ครูและ บุคลากรของวิทยาลัย โดยมีความสำเร็จเป็น เป้าหมาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นที่ยอมรับของครู บุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัย ชุมชน และสังคม	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
6.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย บริหารงานวิทยาลัยด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
7.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะของ ครู บุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย สนับสนุนให้มีการเผยแพร่การดำเนินงานของ วิทยาลัยต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9.	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย สนับสนุน จัดโครงการสอนอาชีพระยะสั้นที่ ดำเนินการเพื่อชุมชน และสังคม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา						
10.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงาน หน้าที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา เข้าใจรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ระบบอาชีวศึกษาในมิติต่างๆ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาหลักสูตร ของวิทยาลัยให้ตรงตามความต้องการของ ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
13.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการวัด ประเมินผลอย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่ หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละ บุคคล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นแบบอย่าง ที่ดีให้กับผู้เรียนด้านความประพฤติ การปฏิบัติ หน้าที่ และการแต่งกาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการดูแลเอา ใจใส่ผู้เรียนในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
16.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาการวัด ประเมินผลอย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่ หลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17.	ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการติดตาม ผู้เรียนจัดหาทุนสำหรับผู้เรียน และแก้ปัญหา พฤติกรรมผู้เรียนที่ไม่พึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านคุณภาพผู้เรียน						
18.	นักเรียน นักศึกษา มีความตั้งใจเพียรพยายาม ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบของ วิทยาลัย และพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของ สถานศึกษา	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
19.	นักเรียน นักศึกษา ปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบ ของวิทยาลัย และพฤติกรรมอันพึงประสงค์ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20.	นักเรียน นักศึกษา แต่งกายถูกต้องตาม กฎระเบียบของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21.	นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้ที่มีสติปัญญา ขยันใฝ่หา ความรู้ ทักษะวิชาชีพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22.	นักเรียน นักศึกษา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ของตนเอง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23.	นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้มีกิริยาอ่อนน้อม ถ่อมตน ต่อพ่อ แม่ และครู	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24.	นักเรียน นักศึกษา มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25.	นักเรียน นักศึกษา มีจิตอาสาบริการชุมชน ครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
26.	นักเรียน นักศึกษา มีสมรรถนะวิชาชีพตาม สาขาวิชาที่เรียนในวิทยาลัย และอยู่ร่วมกันได้ อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27.	นักเรียน นักศึกษา สามารถคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่ เรียนในวิทยาลัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28.	นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความสามารถอ่าน ออกเขียนได้ใช้หลักการคำนวณเพื่อการ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสมกับ สาขาวิชาชีพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม						
29.	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วม กิจกรรม โครงการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน เป็นประจำ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30.	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วม โครงการบริการ ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน อาชีวศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31.	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา มีจิตอาสา บริการใน โครงการต่างๆของชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
32.	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วม โครงการที่เป็นการสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน สังคมโดยรอบสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
33.	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วม กิจกรรม โครงการที่เป็นการสร้างประโยชน์ ให้กับชุมชน สังคมอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของสถานศึกษา						
34.	สถานศึกษา มีบรรยากาศอาคารสถานที่มีความร่มรื่น สวยงาม สะอาด สดวก และสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาที่เอื้อต่อผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35.	สถานศึกษา มีสำนักงานฝ่ายต่างๆ ที่อำนวยความสะดวก แก่บุคลากร และผู้ที่มาติดต่อวิทยาลัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
36.	สถานศึกษา พัฒนาห้องเรียนวิชาชีพที่จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาให้มีความทันสมัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
37.	สถานศึกษา มีสำนักงานฝ่ายต่างๆ มีความโดดเด่นสะอาด ทันสมัย และปลอดภัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
38.	สถานศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติงานให้แก่ครูและบุคลากรในวิทยาลัยอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
39.	สถานศึกษา มีการกำหนดค่านิยมของวิทยาลัยให้กับครู และบุคลากรในวิทยาลัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
40.	สถานศึกษา มีอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่มีพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอนบริการแก่ครูและผู้เรียนในสายอาชีพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการยอมรับของสถานศึกษา						
41.	ผู้บริหาร กำหนดโครงสร้างการบริหารงานแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
42.	ผู้บริหาร ยึดหลักความถูกต้องในการดำเนินงาน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
43.	ผู้บริหาร ใช้หลักคุณธรรมดำเนินงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
44.	สถานศึกษา ส่งเสริมพัฒนาครูอาชีวศึกษา ในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนสายอาชีพได้ อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
45.	สถานศึกษา ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนสายอาชีพ ให้มีทักษะวิชาชีพตรงตามสมรรถนะวิชาชีพ อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
46.	สถานศึกษา ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ จากภายนอก	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
47.	สถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่อง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.980	47